

KETURI MINISTERIAI DAR KARTA SUSIRINKO

TREMTINIUS AMERIKON JAU PRADĖJO VEŽTI LĒKTUVAIS

New Yorkan atskrido Aušrotai, Dainiai, Gaveliai, Reikalai, Reiniai, Vilkaičiai

NEW YORK, N. Y., birž. 20 d. — Šiomis dienomis į New Yorko aerodromus atskrido didokas skaičius tremtinių. Jų tarpe yra šie lietuviai: Aušrotas, Bronius, Veronika, Rimvydas. Jie apistos 59-09 Woodhaven Ct., Ozone Park 16, N. Y. Beržaitis, Jonas, Anelė, Jurgis—Rt. 2, Jonesville, Mich. Budreckas, Steponas, Ona, Klemensas—312 Water Street, Brooklyn, N. Y. Dainius, Alfonsas, Agnieška—4601 S. Paulina St., Chicago, Ill. Dumpytė, Marija—4909 W. Roosevelt Rd., Cicero, Ill. Gaurys, Petras ir Bertha—8413 90th St., Woodhaven, N. Y. Gavelis, Mykolas, Janina, Antanas—5 Sixth St., E. Cambridge, Mass. Grupiljonienė, Irena—419 E. 10th St., New York, N. Y. Jankus, Frieda, Eva—3500 W. 66th St., Minneapolis, Minn. Kalvaitis, Bronius—1619 S. 48th Ct., Cicero, Ill. Kadakauskas, Petras—504 Alberta St., Altadena, Calif. Kopustas, Jonas, Adelė, Birutė—4532 S. Honore St., Chicago, Ill. Kudzinskas, Jonas—9439 86th Ave., Woodhaven, N. Y. Lapinskas, Feliksas—20 Bunkerhill St., Lawrence, Mass. Lapinskienė, Marija—1253 N. Front St., Philadelphia, Pa. Lileikytė, T.—3121 T Street, Omaha, Nebr. Mackevičiūtė, Viktorija—228 Saltonstall Ave., New Haven, Conn. Mankus, Klemas—591 Halsey St., Brooklyn, N. Y. Mankus, Klemas—R 2, No-park Ave., Benton Harbor, Mich. Markevičiūtė, Antanina—305 E. New York St., P.O. Box 896, Southern Pines, N. C. Markevičius, Romualdas, Amelija, Leopoldas—58 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Masonis, Antanas, Aleksandra, Teresė, Marija—Kennebunkport, Maine. Matulis, Vacys, Marija, Gedminas—R.F.D. No 1, Box 81, Londonderry, N. H. Miniotas, Feliksas, Ona, Jonas, Birutė, Ona, Juozas—R. 1, Scottville, Mich. Ostauskas, Kostas—103rd St., Richmond Hill, N. Y. Peža, Juozas, Ona, Nijolė—300 W. 15th St., Linden, N. J. Rastapkevičius, Pranas, Juozė, Jonas, Jonė—Bridgeport, Conn. Reikalas, Nikodemus, Regina, Nikodemus—1658 Humboldt Blvd., Chicago, Ill. Reins, Kazimieras, Stefanija, Bronius, Česlovas—405 Chouncey St., Brooklyn, N. Y. Sakavičius, Jurgis, Aleksandra—365 W. Johnson St., Philadelphia, Pa. Samušis, Alfonsas, Donata—107-39 115th St., Richmond Hill, L. I., N. Y. Šimkevičius, Stasys, Magdalenė—141 West St., N. Scranton, Pa.

Olandai susitars su Indonezija

BATAVIJA, Java, birž. 20 d. — Olandų ir Indonezijos respublikos atstovai rado bendrą kalbą salų reikalams tvarkyti. Netrukus bus paskelbtas susitarimas. Olandų karo vadovybė sutiktų leisti Indonezijos valdžiai grįžti į Jogjakartą, jei respublikos vadovybė įsakys partizanams sustabdyti puolimus. Praeitų metų gale olandų karo jėgos įsiveržė į Jogjakartą, suėmė svarbesnius valdžios narius, išvaikė respublikos pareigūnus ir norėjo primesti savo valią, bet nepajėgė. Olandai keliais atvejais skelbė, kad kovos pasibaigė, bet partizanai vis dar tebepuola.

Rakosi sekė ministrą Laszlo Rajk

BUDAPEŠTAS, Vengrija, birž. 20 d. Oficialus pranešimas sako, kad premjero pavaduotojo Matyas Rakosi vadovaujama "sargų" grupė išaiškino Laszlo Rajk bendradarbiavimą su užsieniečiais. Rajk komunistų buvo paskirtas vidaus ministerio pareigoms, įstojo į kompartiją, bet visą laiką palaikęs ryšius su "kapitalistiniais vakarais". Komunistų spauda dabar puola suimtus buvusius ministrus ir kompartijos narius.

Čekų katalikai dirbo su valdžia

LONDONAS, birž. 20 d. — Šiandien paskelbtas Vatikano pranešimas rodo, kad labai didelis čekoslovakijos katalikų skaičius bendradarbiavo su komunistais. Yra visa eilė kunigų, įstojusių į katalikų akcijos draugiją. Arkivyskupo Beran laiškas buvo perskaitytas keliose bažnyčiose, bet buvo ir tokių dvasiškių, kurie atsisakė jį skaityti. Vatikanas, pastebėjęs komunistų įsibrovimą į katalikų eiles, ėmėsi griežtų priemonių ark. Beran autoritetui sustiprinti, jam duos kardinolo laipsnį.

★ Sovietų spauda kritikuoja N. Zelandijos premjerą Fraserį.

Devyni nuskendo

PETERSBURG, W. Va., srityje vanduo jau pradeda atslūgti. Devyni asmenys neteko gyvybės, daugelis dingo be žinios ir tūkstančiai buvo priversti kraustytis iš namų. Shenandoah ir Potomac slėniuose gyvenantiems žmonėms padaryti dideli nuostoliai.

TRUMANAS NORI SUDARYTI GERBŪVIO DEPARTAMENTĄ

Pasirašė įstatymą įstaigoms pertvarkyti, pasiuntė kongresan septynis projektus

WASHINGTON, D. C., birž. 20 d. — Prezidentas Trumanas šiandien prašė kongresą leisti sudaryti gerbūvio departamentą. Šis departamentas turėtų tvarkyti visus socialinio gerbūvio reikalus. Prezidentas šiandien pasirašė kongreso priimtą bilį, kuris leidžia pertvarkyti visas valstybės įstaigas. Už pusrandžio prezidentas jau pasiuntė kongresan septynis projektus.

PREKYBOS DEPARTAMENTAS TVARKYS KELIUS

Iki šio meto gerbūvio ir socialinės apdraudos reikalus tvarkė Federalinė Apdraudos įstaiga.

Šis reikalas bus žymiai praplėstas, todėl Trumanas ir nori sudaryti naują departamentą. Tai būtų dešimtas departamentas, jis vaidintųsi Welfare Department. Jojo priešais teise stovėtų sekretorius, turįs teisę dalyvauti kabineto posėdžiuose. Prezidentas prašo kelių tvarkymą pavesti prekybos departamentui.

SEKA HOOVERIO KOMISIJOS PATARIMUS

Mokėstį bedarbiams ir darbo radimą tvarkančią įstaigą prezidentas nori priskirti prie darbo departamentu. Trumanas pasiuntė projektus pašto departamentui pertvarkyti, prezidentūros įstaigai padidinti, Civil Service komisijai pertvarkyti ir suteikti daugiau galios jūrininkystės komisijai. Prezidentas seka Hooverio komisijos patarimus valdžios įstaigoms pertvarkyti. Netoli-moje ateityje kongresan bus pasiūsta daugiau projektų.

★ Kinijos komunistų vadas Mao Tze-tung patarė komunistams budėti prieš imperalistines valstybes. Jis sako, kad minėtos valstybės gali užblokuoti Kiniją.

Vėliausios žinios

★ Sekretorius Dean Acheson išklaušė Višinskio pranešimo iš Maskvos ir pareiškė, kad nėra jokių naujų nutarimų. Acheson patarė Višinskiui minėtą klausimą risti diplomati-niu keliu, ministerių konferencijoje paskubomis jo negalima išspręsti.

★ Pranešimai iš Dominikonų respublikos sako, kad sukiliams pavyko įsistiprinti Plata uoste. Susisiekimai su kitais dominikonų uostais nutrauktas.

★ Dominikonų valdžios pranešimas sako, kad dviem lėktuvais buvo iškelti sukilėliai, bet kiekvienas jų nužudytas. Vėliau laikraštiniškai bandė susisiekti su vidaus reikalų ministrija, norėjo platesnių paaiškinimų, bet jokių žinių negavo.

★ Čekoslovakijoje vakar suminti dar du katalikų kunigai.

★ Keturių valstybių ministrai nutarė palikti tokias Austrijos sienas, kokios buvo prieš Hitlerio užpuolimą. Tito negaus Karintijos, nei reparacijų. Sovietų valdžia gaus 150 milijonų dolerių iš Austrijos ir teises į austrų laivus bei žibalo valyklas.

★ Teisėjas Medina liepė laikyti kalėjime teisiamąjį Gilbert Green.

★ Prezidentas prašys kongresą skirti 48 milijonus dolerių atsilikusių kraštų ūkiui kelti.

Neduos elektros sąjungininkų radijui

BERLYNAS, birž. 20 d. — Sovietų karo vadovybė įsakė Leipcego stočiai sumažinti elektros jėgą, kai pradėdamos siųsti Amerikos ir britų žinios. Rusai išaiškino, kad radijo žinių siuntimas daro didelės įtakos ir rytų Vokietijos gyventojams. Radijo stotis, negavusi pakankamai elektros, galės žinias tikrai kuždėti. Rusai mano, kad šitokiu būdu galės laikyti vokiečius nežinioj.

VIŠINSKIS SAKOSI GAVES NAUJŲ INSTRUKCIJŲ IŠ MASKVOS

Konferencija jau buvo baigta, bet ministrai susirinko išklaušyti Višinskio pranešimo

PARYZIUS, birž. 20 d. — Šiandien po pietų pasibaigė keturių užsienio ministerių konferencija, bet naktį keturi ministrai ir vėl susirinko. Paskelbus oficialų pranešimą apie konferencijos atliktus darbus ir pradėjus ministeriams skirstyti, Višinskis pradėjo skambinti į ambasadas ir prašyti susirinkti dar vieną posėdį. Sekretorius Acheson jau buvo beskrečias į Washingtoną, britų ministras buvo besirengias į Londoną, bet jie vis dėlto sutiko išklaušyti paskutinio Maskvos žodžio. Višinskis asmeniškai pasakojo Achesonui ir Bevinui, kad paskutiniu metu jis gavęs labai svarbių instrukcijų iš Maskvos. Jis sako, kad ministrai gali padaryti kelis svarbius nutarimus, iš pagrindų keičiančius kai kurias problemas.

Dean Acheson sutiko eiti į ministerių susirinkimą, bet jis, prieš eidamas į susirinkimo salę, pareiškė laikraštini-kams, kad šiandien vakare spaudai padaryti pareiškimai galioja. Jis neturįs mažiausio supratimo apie "naujus Višinskio planus". Ministeriai susirinko vidurnaktį, posėdis dar tęsiasi. Pasibaigus paskutiniam konferencijos posėdžiui, Višinskis pradėjo prašyti, kad oficialus pranešimas nebūtų skelbiamas. Jis, matyti, jau turėjo sovietų valdžios pranešimą, bet tada ministeriams dar nieko nesakė. Kada ministrai jau buvo bepradėdą skirstytis, tai sovietų atstovas pradėjo prašyti dar kartą susirinkti. Diplomatai mano, kad sovietų valdžia yra pasirodusi daryti kelias nuolaidas. Maskva aiškiai įsitikino, kad vakarų valstybės nenusileis. Įvyko visa eilė posėdžių, bet nepavyko išspręsti nei vienos svarbesnės problemos. Stalinas tikėjosi, kad Višinskiui pavyks šis tas išsiderėti. Kada jis įsitikino, kad nieko neišeis, tai davė naujas instrukcijas. Oficialus pranešimas sako, kad ministeriams pavyko susitarti dėl Austrijos. Svarbesni klausimai aptarti šiomis dienomis, o ministerių pavaduotojams liepta iki rugsėjo pirmos dienos paruošti sutarties tekstą. Tito negaus Karintijos, bet jugoslavų valdžia galės naudoti turimus Austrijos turus. Sovietų valdžia pasižadėjo leisti sąjungininkams susisiekti su Berlynu. Prie pranešimo priekgrote paragrafe sakoma, kad vakarų sąjungininkai turės tas pačias teises susisiekti su Berlynu, kokias turėjo 1945 metais.

VATIKANAS EKSKOMUNIKAVO NEIŠTIKIMUS ČEKŲ KATALIKUS

Kiniečių karo vadovybė įspėjo didmiesčių gyventojus apie naujus bombardavimus

VATIKANAS, Italija, birž. 20 d. — Vatikanas šiandien ekskomunikavo čekoslovakijos Katalikų Akcijos Draugiją ir visus josius narius. Romos katalikų bažnyčios vadovybė patyrė, kad minėtos draugijos nariai glaudžiai bendradarbiauja su komunistine čekoslovakijos valdžia.

Vatikanas liepė katalikams klausyti arkivyskupo Joseph Beran, vyskupų ir kunigų, bet neklaušyti su valdžia bendradarbiaujančių katalikų.

DRAGIJA KVIETĖ NEKLAUSYTI KUNIGŲ

Vatikanas išaiškino, kad paskutiniu metu katalikų akcijos draugijos nariai įkalbinėjo čekų katalikus neklaušyti bažnyčios skirtų atstovų — vyskupų ir kunigų.

Vatikano nutarimas ekskomunikuoti neištikimus čekus šiandien paskelbtas "Osservatore Romano" laikraštyje.

Sustiprino arkivyskupo sargybas

PRAGA, čekoslovakija, birž. 20 d. — Čekų valdžia šiandien sustiprino arkivyskupo Joseph Beran rūmų sargybas. Vakare didokas čekų skaičius norėjo pasikalbėti su arkivyskupu, bet policija neleido. Ark. Beran turėjo pasakyti pamokslą St. Vitus bažnyčioje, bet

Kiniečiai bombarduos miestus

SANČAJUS, Kinija, birž. 20 d. — Kiniečių karo vadovybė įspėjo didesnių miestų gyventojus apie planuojamus bombardavimus. Kiniečių lėktuvai skris į šešis svarbius komunistų centrus.

Šiandien trys kiniečių lėktuvai atskrido į Sančajų ir 20 minučių laikotarpyje puolė vietos aerodromą ir kelis priemiesčius. Kiniečių valdžia patarė gyventojams neiti į uostas, nebūti arti sandėlių ir geležinkelio stočių.

★ Maskvos laikraščiai paskelbė Markos Vifiades laiška, kuriame smerkiami Tito spaudoj pasirodę palankūs atsiliepimai.

★ Tito sako, kad čekoslovakija ir Vengrija uždraudė Jugoslavijai dalyvauti rengiamose prekybos parodose. Minėtos valstybės įsileidžia kapitalistus, bet neįsileidžia Jugoslavijos, skundžiasi Tito.

NAUJAKURIAMS AMERIKOJE TENKA TAIKYTIS PRIE SĄLYGŲ

BALFO Emigracijos Komiteto Pirmininkės
A. Devenienės pranešimas

Kas savaitę Amerikos kran-
tus pasiekia iš Europos vis nau-
ji tremtinių transportai, kurių
nemeną dalį sudaro mūsų tau-
tiečiai lietuviai. Atvyksta tie,
kuriems darbo ir buto garanti-
jos buvo sudarytos perėjus
metais arba šių metų pirmai-
siais mėnesiais. Kai tos garanti-
tyjos buvo duodamos, įsikūri-
mo sąlygos Amerikoje buvo dar žy-
miai geresnės negu dabar, kada
garantijas gavę tremtiniai at-
vyksta į šį kraštą ir čia jiems
tuoj tenka susidurti su visais
įsikūrimo sunkumais, kuriuos
išsiskiria vis didėjančiais pas-
tūtais nedarbas. Dažnam naujakuriui tenka bet kokį
darbą paieškoti ne tik kelias
savaites, bet ir kelis mėnesius,
ypač jei atvykusis ne bet kokį
darbą nori dirbti ir stengiasi
pasilikti miestuose, kur su dar-
bais ypač bloga. Nereikia pa-
miršti, kad, pavyzdžiui, New
Yorko valstijoje sustoja visų
tautų atvykstančių tremtinių
25%. Taigi, čia, tame Ameriko-
je tirščiausiai apgyventame šta-
te, darbo ieško ne vien lietuviai
naujakuriai, bet ir kitataučiai.
Darbo ieškančių atsiranda la-
bai daug, o darbų maža ir todėl
naujai atvykusiems čia arba vi-
sai nesiseka įsikurti arba tai
vyksta labai palengva, kad daž-
nas naujakuris ir visai kantry-
lės netenka, besiverždamas
kaip galima greičiau pats atsi-

stoti ant savo kojų. Todėl net
pradedama kalbėti, kad galima
susilaukti nusistatymo, pagal
kurį naujai atvykstantiems
tremtiniams nebūsių leista kur-
tis dideliuose centruose, kur
darbo problema visuomet buvo
ir yra aštresnė, bet bus paver-
dama, kad jie kurtųsi mažes-
nėse vietovėse, kur ir darbą su-
sirasiti lengviau ir įsikurti. Aiš-
ku, kad taip gali būti padary-
ta dėl pačių atvykstančių trem-
tinių gerovės.

Savaime suprantama, kad
kiekvienas naujai atvykstantis
lietuvis tremtynys jau iš anksto
svajoja patekti į didesnes lietu-
vių kolonijas. Čia ir organizaci-
jos, ir mokyklos, ir visa kita.
Bet didesnės lietuvių kolonijos
kaip tik ir yra prieš didesnių
centrų. Tačiau dėl to nereikia
nusiminti. Lietuvių Amerikoje
yra visur, net tolimiausiuose
užkampiuose, ir veiklūs nauja-
kuriai ras visur galimus vi-
suomeninį, tautinį ir kultūrinį
darbą dirbti, jeigu tik tam bus
noras. Pačioje pradžioje svarbu
užsikabinti bet už ko, kad prak-
dėjus savarankiškai gyventi. Juk
tai ir patys naujakuriai trokšta.
Taigi, išvada aiši: pirmai pra-
džia pasitenkinti mažesnėmis
vietovėmis ir bet kokiu darbu,
nes joks darbas žmogaus neže-
mina. Be to, ir visi Amerikon-
seniau atvykę yra taip pat pra-
dėję nuo pačios apačios ir išsi-

mušę tik kalbą geriau pramokę
ir parodę savo sugebėjimus
darbe.

Dažnas naujai atvykęs trem-
tynys vis nusižiūri į senąją at-
eiviją, kuri gerai įsikūrusi ir
gražiai gyvena. Neblogai įsikū-
rusių yra ir tarpe ty, kurie čia
atvyko prieš kokius metus. Ta-
čiau naujakuriams senoji ateivija
ir net prieš metus atvykusi
sieji ne pavyzdys. Jie jau spė-
ję įsigyventi ir prisitaikyti prie
sąlygų. Be to, prieš metus įsi-
kurti Amerikoje sąlygos buvo
palankesnės. Praeis pirmieji
naujojo gyvenimo metai Ameri-
koje, atsiras ir naujai atvyku-
siams kitoki galimūnai, atsiras
taip reikalingi kalbos mokėjimas
ir patyrimas, o su jais ir ge-
resnės perspektyvos. Jei šian-
dien naujakuriui sunkiau negu
tatai buvo prieš metus, tai neži-
nia, kaip bus po metų ir ar są-
lygos nepagerės. Niekaž nereiki-
kia nusėti kantrybės ir vilties.
Kiekviena pradžia visuomet yra
sunki.

Visai suprantama, kad trem-
tynys, kol yra Europoje ir kol
neturi jokios išeities iš jos iš-
vykti, jei jam pasiūloma nevar-
dinė darbo ir buto garantija, su-
tinka su viskuo. Jam atrodo,
kad štai jis gavo nevardinę dar-
bo garantiją, pavyzdžiui, vykti
kur nors Amerikoje darbam į
farmą (žemės ūkį) ir kad tai jo
visiškai neįpareigoja. Atplauks
jis į New Yorką ar kurį kitą
uostą, išlips iš laivo ir jau lais-
vas. Nori, pasilieka vietoje, jei
čia susiras pažįstami, nori pa-
važiuoja kur į kitą vietą pas
pažįstamus, nori, pagaliau, nu-
vyksta į farmą, kurios savinin-
ko darbo ir buto garantiją
tremtynys, jei ir ne tiesioginiai,
tai per kurią nors organizaciją
yra pasinaudojęs. Dažnas, atvy-
kęs į farmą pradeda dirbti, bet
kartu ir aplinkiniams aimanuo-
ti, kad jis, girdi, niekaž žemės
ūkyje nėra dirbęs, bet iš profesij-
os yra advokatas, teisininkas
ar panašiai. Farmeris, žinoma,
tuos yra nepatenkintas, nes jis
buvo davęs garantiją žemės
ūkiu darbininkui ir jokiū būdu
nebūtų sutikęs, kad pagal jo
garantiją atvažiuotų advokatas,
dantų gydytojas ar panašų profesij-
ų žmogus. Tuo būdu nepaten-
kintos abi pusės. Viso to reik-
ty išvengti. Jei ir esi intelligen-
tingos profesijos žmogus, bel
jei pagal nevardinę sutartį pa-
sisūleli į farmą, tai nesiafišiuok
čia atvykęs ir dirbdamas far-
moje savo pračios profesija.
Žinoma, teisiniai naujai atvykęs
gali mesti darbą farmoje kiek-
vienu metu, bet moraliniai tatai
būtų lyg ir negalima. Geriau są-
žiningai atlikti sutartą darbą,
išsėsti metų sutartį, išmokyti
kalbą ir jau vėliau, atlikus vi-
sus formalumus ir išlaikius rei-
kalingus egzaminus, nueiti savo
profesijos keliu. Tokiu atveju
bus patenkintos abiejų pu-
sės, ir šiandieninis farmeris-bo-
sas po metų gali būti specialis-
to geriausis klijentas. Be to,
taip elgdamasis padėsi visuomet
kitiems savo tautiečiams, liku-
siems Vokietijoje ir taip pat
laukiantiems bet kokios garanti-
tyjos. Kiekvienam naujai atvy-
kusiam turi būti kaip pati pa-
grindinė taisyklė: nedaryti čia
Amerikoje nieko, kas galėtų
pakenkti, tiesioginiai ar netie-
sioginiai, kitiems Europoje li-
kusiems tautiečiams garantijas
gauti, ir daryti viską, kas to-
kias garantijas išgauti paleng-
vintų. Reikia visuomet prieš
akis turėti ne tik patį save, bet
ir kitus varge likusius ir pagal-
bos laukiančius tautiečius. Nie-
kas nesistebi, jeigu net atvykę
su vardinėmis giminių garanti-
jomis inžinieriai ir kitokių inteli-
gentinių profesijų žmonių,
nesusiradę darbo miestuose, nu-
ėjo dirbti į farmas. Ir tokių jau
yra gana daug. Žinoma, nereiki-
kia atsaisyti jokios progos ge-
riau įsikurti, tačiau nereikia nu-
sivilti, jei iš karto geriau įsi-
kurti nesiseka, o reikia pradėti
nuo mažesnio, kuklesnio, bet
tikresnio darbo.

Ne visiems ir Carolinos
valstijoje blogai

Mūsų tremtinių pasipylė į vi-
sas valstijas. Vieniems pavyko
įsikurti geriau, kitiems blogiau.
Štai BALFO Administracija ga-
vo laišką iš tremtinio A. Audronio,
Bennettsville, Route 4, Box
277, South Carolina, kuriame
jis rašo: „Prieš 3 mėnesius
nevardine NCWC garantija at-
vykau į J.A.V. South Carolina.
Aš ir mano šeima esame laimin-
gi, kad ištrūkome iš Europos
griuvėsių ir tiesioginės komu-
nistų grėsmės. Maloniųjų kata-
likų kunigų buvome apgyvendinti
ūkyje, kuris verčiasi tik
mėsinių karvių auginimu. Savini-
ninkas protestantas Mr. Dan
Nicholas yra labai malonus ir
kultūringas žmogus. Mano še-
ma susideda iš 5 asmenų: du
vaikai, žmona, uošvė ir aš. Dirbu
aš vienas. Gaunu į savaitę
\$25. Mr. Nicholas mums nupir-
ko karvę pienui. Pieno, sūrių ir
sviesto visai šeimai pilnai pa-
kanka. Gyvename nors ir ma-
žame būtinyje, bet su visais pa-

Buvęs Birmingham, Ala. valstijos kareivis B. G. Stovall
kaukėmis apsikarščiusių žmonių buvo smarkiai sumuštas. Jeigu
kukiuksai dar kartą į užpultų, tai jis yra pasirošęs gintis.
Kartu su sumuštoju matome jo žmoną ir du jų vaikus.

logumais, šaldytuvu ir elektri-
ne plyta. Pinigų pragyvenimui
pakanka. Bažnyčia yra nuo mūsų
už 6 mylių. Į ją kas sekma-
dienį nusiveža parapijos klebo-
nas kun. H. Burke. Tai labai
malonus žmogus, visur padeda.
Esame viskuo patenkinti ir lai-
mingi. Klimatas iki šiol buvo
labai malonus ir geras: nei per
šilta, nei per šalta.

Tiesia, buvo atvykęs NCWC
atstovas ir teiravosi, ar mums
geros gyvenimo sąlygos ir jei
būtų blogos, tai būtume tuč
tuojau iškelti.

Vokietijoje liko mano gim-
inių ir pažįstamų, čia atrandų
gerų žmonių, o ypač kleboną
kun. Burke, kurie sutinka iš-
duoti visas garantijas pagal D.
P. įsileidimo aktą, tačiau neži-
no nei jie, nei aš tų formalu-

Crawford Tuck
Pointing Co.
Plyšių sienose užtaisymas, langų
sutvarkymas ir kaminių sutaisymas
PILNAI APDRAUSTA
5242 So. Artesian Ave., Chicago
GRovehill 6-4177 Jonas Conrad

my. Aš prašau, parašykite man
ir prisiųskite atitinkamus blan-
kus-formuliarus ir paaiškin-
mus, kad išpildžius būtų gali-
ma pasiųsti komisijon. Atsi-
kviesti norime per NCWC.
Tikiuosi neužilgo gauti iš Jū-
sų malonų atsakymą su formu-
liarais, už ką Jums iš anksto
dėkoju.
Jus gerbiąs
A. Audronis.

PADEKA

Mūsų mieliems Broliai
Frankui ir Brolienei Mary Sla-
vinskams, gyv. Detroitė, 3909
C St., padėjusiems daug rūpe-
čio pagelbstant mums atvykti
iš Vokietijos į J. Valstybes,
parūpinusiems mums butą ir
visko, kas reikalinga gyvenimui,
padėjusiems surasti dar-
bą ir rūpestingai mus dabar
globojančius — nuosirdžiausiai
dėkojame. Jų parama ir glo-
ba mūsų gyvenime pasiliks ne-
užmirštama.
K. Daugvydas ir šeima.

PAIEŠKOJIMAS

Paieškau brolius, Simoną ir
Petrą Radzevičius, gimusius
maždaug 1873 m. Lietuvoje.
Tėvo vardas Petras.

Visą laiką gyvena Brooklyn.
Kas žinotų apie juos dabar, ma-
loniai prašau pranešti man šiuo
adresu:

Elena Radzevičiūtė,
P.O. Box 229 Kempten
(Allg.)
U.S. Zone, Germany.

PERMAINA GYVENIME?

Jūsų gyvenimas pasikeičia 'viduti-
niam amžiuje'. Tie periodai apsi-
reiškia pas moteris (38 iki 52 metų)?
Ar jūs kęsciate nuo karščiavimos,
jauciatės nervinga, nuvargusi? Ta-
da pabandykite Lydia E. Pinkham's
Vegetable Compound pašalinimu
šiu simptomų. Pinkham's Compound
taipgi palpina savyje, ką daktaras
vadiną 'stomachic tonic efektu!'
LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND

NEUZMRŠKIME PADĖTI TREMTINIUI!

AID OVERSEAS, INC., 4851 S. Ashland Ave.
CHICAGO 9, ILL. TELEFONAS YARDS 7-1121

AID OVERSEAS, INC., siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus
Europos kraštus, išskirtinai SSSR. Pristatymas trunka apie 18 dienu.
Užsakdami aiškiai rašykite savo ir gavėjo adresą, siuntinio numerį
ir kainą. Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsaky-
mai iš Chicago siunčiami AIR MAIL. Kely dingę siuntiniai keičiami
kitais, nes pilnas draudimas.

SIUNTINYS Nr. 1—\$7.80	SIUNTINYS Nr. 14—\$6.30
2 sv. kiaulinių taukų	2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. rūkytų lašinių	2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. salami dešros	2 sv. cukraus
2 sv. (be 2 ozo.) kenų bekonc	1 sv. marmelado
1 dėžutė (400 gr.) margarino	1 sv. kiaulienos mėsos
	2 gabalai tualet. muilo
SIUNTINYS Nr. 3—\$7.40	SIUNTINYS Nr. 19—\$9.80
4 sv. rūkytų lašinių	4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų	2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino	2 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos	2 sv. marmelado
	4 sv. degintos kavos
SIUNTINYS Nr. 5—\$5.40	4 sv. cukraus
2 sv. rūkytų lašinių	2 gabalai tualet. muilo
2 sv. marmelado	SIUNTINYS Nr. 25
2 sv. pupelių kavos	A) 8 sv. grynų kl. taukų \$4.50
2 sv. cukraus	B) 12 sv. grynų kl. taukų 5.75
1 sv. margarino	C) 15 sv. grynų kl. taukų 6.95
	(Tik į Vokietijos vakarų zoną,
Angliją, Italiją ir Prancūziją ir
eina apie 4 savaites).
SIUNTINYS Nr. 6	SIUNTINYS Nr. 26—\$7.90
A, 10 svarų cukraus \$2.80	2 sv. rūkytų lašinių
SIUNTINYS Nr. 7	2 sv. (be 2 ozo.) grynų k. taukų
A, 10 sv. baltų kviet. miltų \$3.00	2 sv. (be 2 ozo.) margarino
SIUNTINYS Nr. 10—\$6.70	2 sv. arbatos
2 sv. rūkytų lašinių	1 sv. degintos kavos
2 sv. kiaulinių taukų	SIUNTINYS Nr. 30—\$3.70
2 sv. margarino	5 sv. degintos kavos
2 sv. degintos kavos	SIUNTINYS Nr. 31—\$5.50
1 sv. šokolado	1 sv. rūkytų lašinių
SIUNTINYS Nr. 12—\$5.95	14 ozo. (400 gr.) kiaul. taukų
2 sv. rūkytų lašinių	14 ozo. (400 gr.) margarino
2 sv. kiaulinių taukų	2 sv. marmelado
3 sv. degintos kavos	1 sv. pupelių kavos
2 sv. cukraus	4 sv. cukraus

Greitai Turėsime Mažą Buicką

Jei žingaidu — krepkitės pas
DAN KURAITIS
MILDA BUICK SALES
907 W. 35th Street Phone: Laf. 3-2022

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti.
Pabandykite **BOROCYL OINTMENT**. Jos pagelbėjo daugeliui
žmonių. **BOROCYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežėjimą,
deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo
ežema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite
Money Order arba nuykite į:
BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE.
CHICAGO 22, ILLINOIS.

SAVE TAUPINK

Blogiems laikams užėjus pi-
nigai apdraustoje Finansinėje
įstaigoje bus didelė pagalba.

MES MOKAME **3%** metinių
2 KARTUS PER METUS. **dividendų**

Duodame paskolas ant naujų su mažais
mėnesiniais išmokėjimais.

**UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION**
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Ill.

SAVE \$ TODAY HAVE MORE \$\$\$\$ TOMORROW

25 metų sukaktuvės 25

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, šiemet su-
kanka 25 metai pasekmingo finansinio gyvimo. Pasinaudodami ta
proga, mes tariame širdingiausią ACIO visiems mūsų buvusiems ir
dabartiniams šerinkams. Tikrai su jūsų nuosirdžia parama ši Ben-
drovė galėjo išaugti iki su virš \$4,000,000.00 Dolerių turto.

Mes kviečiame mūsų šerinkus ir abneai visus Chicago Lietu-
vius—atsilankyti į mūsų puikiai įrengtą rūstinę, kuri randasi vienoje
iš gražiausių Lietuvos kolonijų Amerikoje—6234 So. Western Avenue
(Marquette Park). Kiekvienas atsilankęs sukaktuvių iškilmėse gaus
naudingą ir atmintiną dovaną, kurios prasidės su pirma diena Lie-
pos (July).

Stai kodėl tamsta turėtumėt pasidėti savo pinigus šioj tvirty, Federališkai insurintoj finansinėj įstaigoj.

No. 1—Todėl, kad pas mus visų indėliai yra pilnai išsurinta iki
\$5,000. by an agency of the United States Government.

No. 2—Todėl, kad pas mus galite pradėti taupymą su \$1.00 daugiau,
jeigu norite, arba galite pasidėti didesnę sumą.

No. 3—Todėl, kad pas mus taupomi pinigai nesą aukštą dividendą
3% (our current rate).

No. 4—Todėl, kad pas mus, pinigai buvo ir yra išmokami parei-
kalavus.

No. 5—Todėl, kad pas mus, galite taupyti arba išsiūmti laiškais. Dėl
informacijų rašykite arba pašaukite—GROVEHILL 6-7575.

No. 6—Todėl, kad pas mus galite gauti paskolą piūmū morgiečių
lengvais mėnesiniais išmokėjimais.

No. 7—Todėl, kad pas mus galite atlikti visus savo ir savo šeimos
finansinius reikalus, mūsų rūstinėj galite apmokėti visokiau-
sias bylas, su money orders, arba su mūsų čekiais.

No. 8—Todėl, kad pas mus, visada ir visiems patarnavimas yra
mandagus ir teisingas.

Rekomenduodami mus savo draugams, meldžiame priminti, kad
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, teisingai tarnau-
ja Chicago Lietuvos, finansiniuose reikaluose, per 25 metus. Lai-
ke didžiosios depresijos, kada didžiama finansinių įstaigų uždare
biznio duris, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, per
tuos sunkius laikus, pasekmingai atsilakė, išmokėdama kiekvieną
centą savo taupytojams.

Malonu pranešti mūsų šerinkams, kad CHICAGO SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION Board of Directors ir vėl užgyrė iš-
mokėti 3% dividendų (per annum) visiems mūsų taupytojams už
pirmus 6 mėnesius šių metų.

**CHICAGO SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION**
6234 So. Western Ave. Tel. GROVEHILL 6-7575

JOHN PAKEL, President.

Pinigai padėti iki 15 dienos Liepos (July), gaus dividendą už visą
Liepos mėnesį.

Moka 3% dividendų

Kanados Lietuvių Žinios

Tillsonburg, Ont.

"Teigul skamba mūsų dainos po šalis plačiausias..."

Šių metų birželio mėn. 12 dieną vietos Lietuvių Ūkininkų Klubas suruošė savo pirmąjį šio sezono pikniką. Gražioje, tarp pušų įrengtoje platformoje, šoko jaunimas, kurio tarpe matėsi daug vietinių ir naujai atvykusių lietuvių. Senesniojo amžiaus geraširdžiai ūkininkai, beveik be išimties, kiekvienas atsikvietęs po keltą lietuvių šeimų iš tremties, šnekučiavo apie netikėtus šalnas, nušaldžiusias kelis kart atsodintą tabaką ir pridariusias jiems nemalonių rūpesčių.

Nors pačiame piknike ir nebuvo paminėtos birželio 14-17, lietuvių tautos baisiosios tragedijos dienos, kuriomis buvo išvežta 40 tūkstančių nekaltų žmonių į šaltąjį Sibirą, bet pasibaigus piknikui didžiulis būrys jaunimo susimetė į gražų ponų Augustinavičių ūkį ir čia pat kieme iš jų krūtinėse spontaniškai išsiveržė "Leiskit jį tėvyne, leiskit pas savus...", kurios aidas ėjo per plačiosios Kanados miškus ir lietuvių ūkininkų (čia apylinkėje daug lietuvių) gražias sodybas, primindamas tas lietuvių tautos tragedijos dienas.

Saulė leidosi. Dar ilgai buvo girdimi skambūs lietuviškų dainų aidai, kurie ėjo į geraširdžių lietuvių ūkininkų širdis, apeliuodami: padėk! Padėk, lietuviui tremtiniui ištrukti iš Vokietijos stovyklų. Tie aidai priminė, kad ten su bėge ne ponai, bet visų sričių darbininkai; amatininkai, ūkininkai, valdininkai, daktarai, inžinieriai ir t.t. ir t.t. Tie aidai priminė, kad visi tie žmonės reikalingi ir telpa plačioje Kanadoje, nes tų pačių dainavusių tarpe buvo: ir ūkininkų, ir amatininkų, ir agronomų, ir inžinierių, ir menininkų (solistos pono Kovelio žavėtinas balsas galima buvo išskirti klausant iš kaimyninio kiemo)

ir t.t. Tų dainų žavėtina sutartinė rodė, kad visi tie žmonės — viena grandis, viena šeima.

Jei senovėje britai vartojo šūkį: "Mūsų jūra, mūsų tvirtovė!" Atseit niekas negali perėti. Ilgainiui gi pakeitė tą šūkį į "Jūra riša pasaulį!" Kodėl gi Tu, mielas tautieči, negali šiandieną aplinkyti savųjų?

Tie patys dainų aidai virpėdami Tau kalbėjo apie mus nuo savųjų skiriančią, geležinę uždangą, ir čia pat jie kartojė mūsų poeto žodžius: "O vienok gi atbus Lietuva!...". Pagaliau, tie patys aidai Tau kalbėjo, kad hepasireiškia vilties spinduliai išaugę į galybę ir nublokš tą uždangą, ir tik tada galingasis Atlantus ir Baltijos jūra sujungs Tave su savieškiais, Lietuvoje. Tada Tu atsistosi greta atgimstančios Lietuvos pionierių, išlikusių ir grįžusių iš šaltojo Sibiro tremtinių, greta kovojusių partizanų ir užpelnytai pasakysi, kovojau — gelbėjau.

Tada tik aplankysi tėvų kapą.

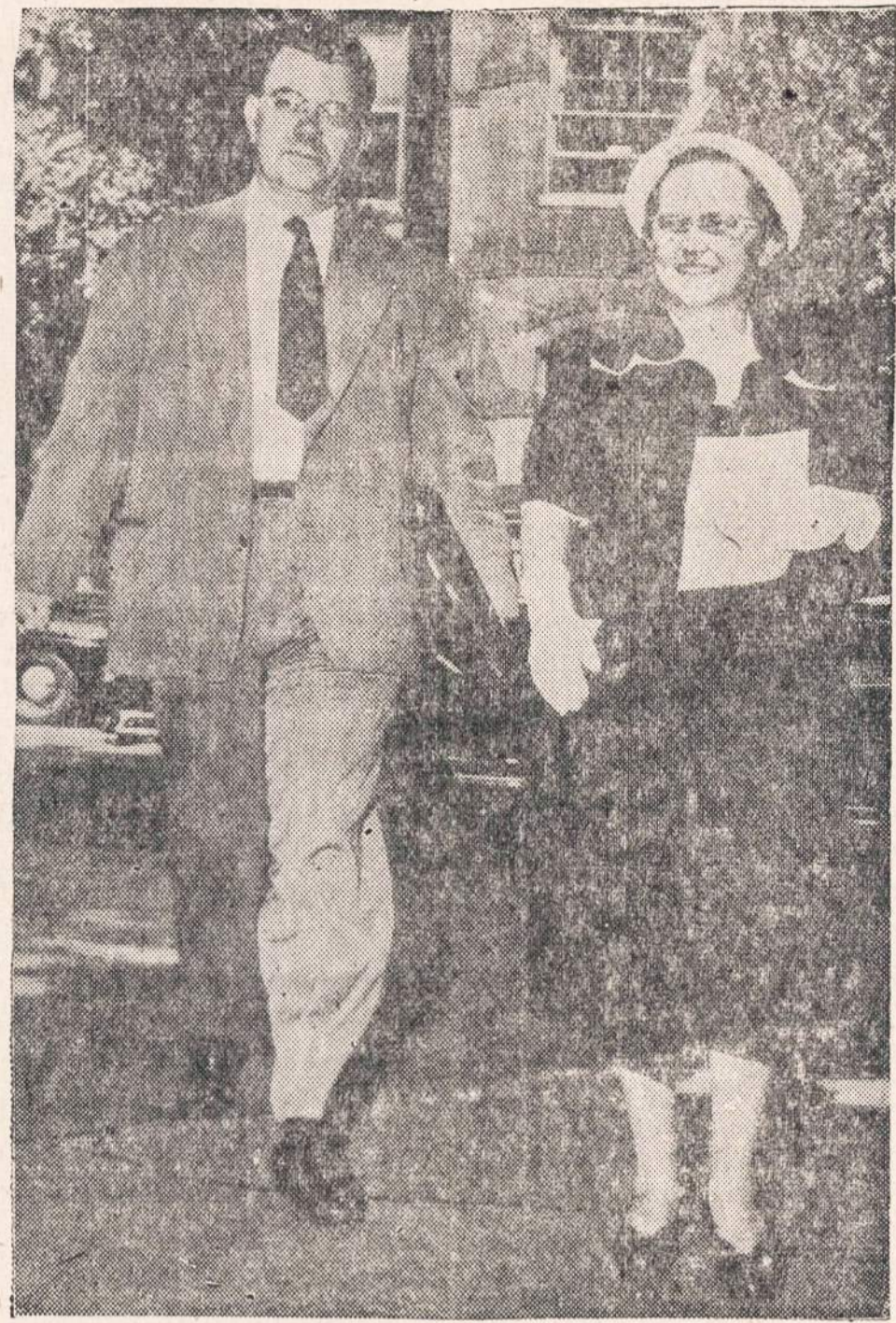
Dar reikia paminėti, kad pelnas šio pikniko skiriamas tremtiniams padėti. Taip pat negalima nepaminti, kad už surengimą taip sėkmingo ir gražaus pikniko didžiausias nuopelnas tenka klubo pirminkui p. S. Augustinavičiui (Sn.), kuris su nepaprasta energija ir entuziazmu įdėjo tiek daug kruopštaus darbo.

—Tamas Palemonas.

PADEKA

Mes, pavergtos tėvynės sūnūs, žinodami dainos galią bėgalinge, prieš metus laiko organizuotai pasirodėme Toronto lietuvių scenoje.

Svėsdami savo mefines, jautėme malonių pareigą tirti lietuvišką acū mieliesiems mūsų bičiuliams, būtent, p. p. Mankams, Indreliams, Kundrotams, kun. klebonui P. Azubaliui ir Treigiams. Nuoširdus

Dr. Edward Condon atvyko į Judith Ceplon bylą liudyti.

padėkos žodis priklauso p-lei M. Paškevičiūtei už išaustas tautines juostas; p. p. muzikams A. Dvarioniui ir A. Narbutui, bei solistui B. Marijoniui už talkininkavimą koncertų metu, taip pat visiems kitiems bičiuliams vienokiu ar kitokiu būdu mums padėjusiems žengti dainos keliu.

Toronto Lietuvių Vyrų Oktetas.

GOETHE JUBILIEJUS COLORADOJ

Nuo birželio 27 d. ligi liepos 16 d. šią vasarą šių dienų svarbiausi rašytojai, mokslininkai ir muzikai susirinks Aspen, Colorado valstijoje, pagerbti atmintį Johann Wolfgang von Goethe, garsiausio iš visų Vokietijos poetų (1749-1832). Paskaitomis, konferencijomis ir muzikos festivalais šiame mažame mieste, pat širdyje Rocky kalnų, jo 200 m. gimtadienio sukaktis bus paminėta. Šitas Aspen susirinkimas bus tik vienas — bet gal puikiausias iš daug tokių paminėjimų susirinkimų šią vasarą visur pasaulyje, ypač Goethe tėviškėje.

Jungt. Valstybėse, ne pelno korporacija, Goethe Bicentennial Foundation, buvo įsteigta tinkamai paminėti šį įvykį. Garbės pirmininkas yra Herbert Hoover, vienintelis eksprezidentas Jungt. Valstybių, kuris yra gyvas. Žymiausi piliečiai iš industrijos, biznio, mokslo, meno ir valdžios prisidėjo prie Direktorių Tarybos. Visi savanoriai tarnauja. Kodėl jie taip daro? Kodėl jie nori pagerbti kitos šalies poetą ir filosofą?

Goethe buvo ne tik Vokietijos poetas; jis yra genijus, kurio raštai priklauso visam pasauliui, ir žmogus, kurio filosofija ir pavyzdys daug reikšminga dvidešimtojo amžiaus vyrams ir moterims.

Goethe buvo pirmas svarbus poetas, kuris ieškojo inspiracijos žmonių tarpe. Jis išmoko prancūzų, italų, lenkų ir vėdų kalbas, kad galėtų geriau suprasti tų tautybių literatūrą, žmones, papročius, tautosaką, etc. Jis gyrė jaunimą, kurio tikslas buvo žmonių progresas ir laisvė. Įsitikinęs, kad žmogus gali konstruktyviai gyventi kaippo asmuo ir kaip bendruomenės narys, jis norėjo Europos, kurioje visos tautybės — lotynų, vokiečių, salvų ir kitų — gyventų kartu laisvėje ir lygybėje.

Goethe buvo turtingas žmogus, bet jis nenorėjo pasilikti tik poetu ir rašytoju. Tikėdamas, kad žmogus atranda laisvę tikėtai panaudodamas visus savo gabumus, jis aktyviai dalyvavo visuose tų laikų sąjūdžiuose. Buvo tik 26 m. amžiaus, kada jo pirmoji novelė išgarsino jo vardą visoje Europoje. Buvo pakviestas prisidėti prie Weimar valdžios.

AMERICA'S SECURITY LOAN

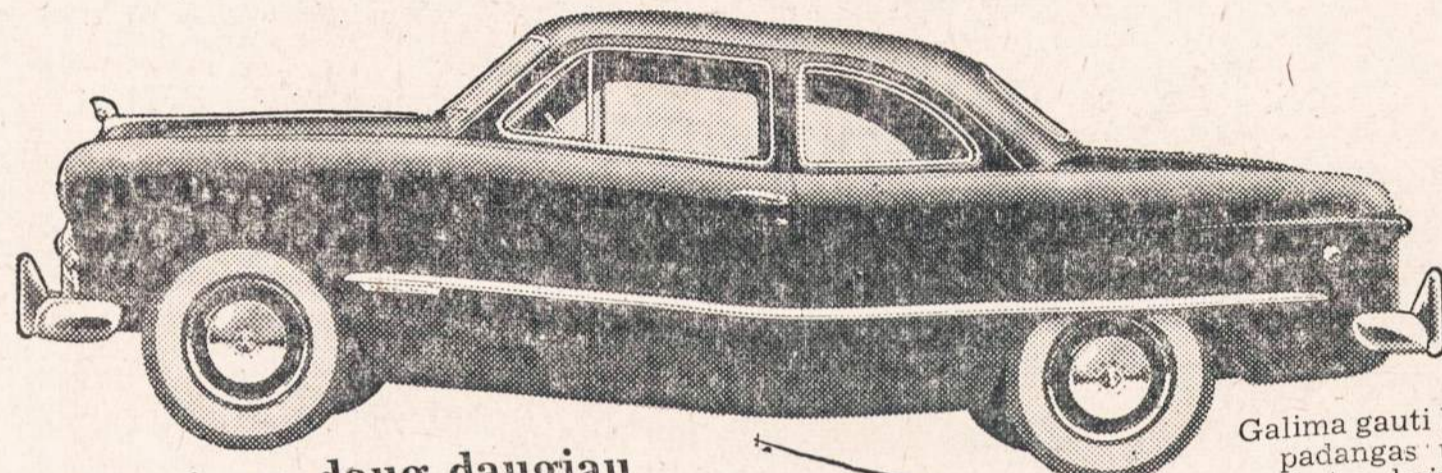
BUY BONDS TODAY!

Ilgesniam laikui šis žavintis įtaisymas nekanuoja nei vieno cento!

Ford overdrive užsimoka už save

Šis naujas "Ford Overdrive" yra ekstra įrengimas, kuris per 30% sulėtina jūsų motoro veikimą, bet visvien nesumazina greičiama. Tokiu būdu suvartoji 15% mažiau gazo ir aliejaus, prailgini motoro veikimą ir mažini pataisymus. Sujungiant kojos pėdą, gami tykesni, tvirtesni, lengvesni "4-to sujungimo" važiavimą. Jūs mėgsit jį žaibiškai pralenkimui ir lengvu važiavimu ant kelio.

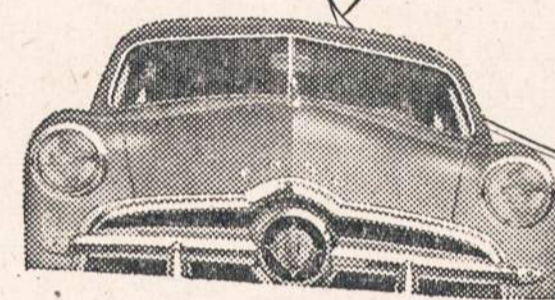

Galima gauti baltas padangas už ekstrą kainą

Tikrai yra daug daugiau naujam "FORDO JAUSMUI"

Pamėginkite tą naują "Hydra-coil", kuris lyg perplaukia per kelio nelygumą. Pamėginkite "arp ratų" važiavimo stabilumą. Pamėginkite Fordo "zaibiško" ir užsisakykite Fordą.

There's a Ford in your future

Atsisėskite prie vairo... pamėginkite tą "Jausmą" nuvykę pas jūsų FORDO PARDAVĖJĄ

FORD DEALERS OF METROPOLITAN CHICAGO

APDOVANOTAS AUKSO MEDALIU IS MADU AKADEMIJOS, KAIPO MADINGIAUSIAS SIU METU AUTOMOBILIS

NAUJIENOS SEKIMO VISU SROVIU ZMONES DARBI NINKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKA, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI.

ROAD TO VICTORY!

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

3a Fourth Ave., Ville LaSalle, MONTREAL, QUE., CANADA

Savaitinis 8 puslapių Kanadoje leidžiamas laikraštis. Svarbiausias laikraščio tikslas — apvienti visus lietuvius bendrai ir viningai kovai už Lietuvos išlaisvinimą. Redaktorius — JONAS KARDELIS.

PRENUMERATA METAMS

Kanadoje	\$3.00
Užsienyje	3.00
Australijoje	4.00

"Nepriklausomą Lietuvą" leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba

TIK IS KANADOS SIUNCIAMI GERIAUSI MAISTO PRODUKTAI Padėkime Badaujančiam Tremtiniui

GERIAUSIAI JUMS PATARNAUS VALDŽIOJE REGISTRUOTA BENDROVE "HELP"

HELP priima maisto siuntinių užsakymus į visas Vakarų Europos valstybes, išskiriant USSR kontroliuojamas. HELP patarnauja Kanados ir J. A. Valstybių žmonėms. Siuntiniai siunčiami greičiausiu Kanados pašto laivinkystės keliu. HELP pilnai garantuoja už siuntinių pristatymą adresatui; kiekvienam atveju prisideda Tamsai pakviltuota orderei. SIUSKITE LAISKĄ SU UZSAKYMU ŠIANDIEN. (Pageidaujama, kad pavarėdės ir antrašai būtų parašyti aiškiai, drukuotom raidėm. Už klaidingai paduotus antrašus HELP neatsakys)

HELP Reg'd P. O. Box 777 Place D'Armes MONTREAL 1, QUE., CANADA

SIUNTINYS Nr. 1 TIK \$8.95 (su įpakavimu 20 svarų) 5 svarai KIAULIŲ TAUKU 2 svarai KAVOS (PUPELIŲ) 5 svarai CUKRAUS 2 dėžės KENUOTOS MĖSOS 1 svaras GRIETINĖS 1 svaras RYZIŲ 1 svaras KAKAVOS	SIUNTINYS Nr. 2 TIK \$5.70 (su įpakavimu 10 sv.) 4 sv. KIAUL. TAUKU 1 svaras KAVOS pupelių 1 dėžė ken. MĖSOS 1 svaras CUKRAUS 1 svaras KAKAVOS 1 svaras RAZIKŲ	SIUNTINYS Nr. 3 TIK \$4.95 8 sv. kiaul. TAUKU SIUNTINYS Nr. 4 TIK \$6.50 2 svarai ARBATOS 4 sv. KIAUL. TAUKU 3 gab. TUAL. MUILO SIUNTINYS Nr. 5 TIK \$3.95 4 sv. kiaul. TAUKU 1 gab. tualetinio MUILO 2 gab. šokolado "BAR" SIUNTINYS Nr. 6 TIK \$3.60 2 svarai kiaul. TAUKU 1 dėžė GRIETINĖS 1 svaras CUKRAUS
--	--	---

NAUJIENOS RENGIA ŠAUNŲ PAVASARINĮ PIKNIKA

Nei vienas nepasilikite namie. Visi atvykite ir prisidėkite prie besilinksminančios publikos.

SEKMADIENĮ,

Birželio-June 26, 1949

LIBERTY PARK WILLOW SPRINGS, ILL.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CA na1 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:		Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:	
\$7.00 per year in Canada		Metams	\$7.00
\$7.00 per year outside of Chicago		Pusei metų	3.50
\$9.00 per year in Chicago		Trims mėnesiams	2.00
4c per copy		Užsienioose:	
Užsakymo kaina:		Metams	\$10.00
Chicagoje — paštu:		Pusei metų	5.50
Metams	\$9.00	Trims mėnesiams	3.00
Pusei metų	4.50	Naujienos eina kasdien išskiriant	
Trims mėnesiams	2.25	sekmadienius. Leidžia Naujienų	
Vienam mėnesiui	.90	Bendrovė, 1739 So. Halsted Street,	
Chicagoje per išnešiotojus:		Chicago 8, Ill. Telef. Canal 6-8500.	
Viena kopija	4c	Pinigus reikia siųsti pašto Money	
Savaitėi	25	Orderiu kartu su užsakymu.	
Mėnesiui	.90		

Laisvė Sėdėti Kalėjime

Čekoslovakijos pabėgėlių informacijos biuletenis Londone "Laisvoji Čekoslovakija" praneša, kad to krašto kalėjimai yra labiau perpildyti, negu kad buvo vokiečių okupacijos laikais. Viename tikrai Pankrac kalėjime dabar sėdi 8,500, tuo tarpu kai Hitlerio "protektorato" metu buvo 4,500.

Sėdėti kalėjime yra viena iš nedaugelio "laisvių," kurias čekai įgijo, komunistams pagrobus valdžią ir savo rankas. Už tai — "spacibo tovarišų Stalinu" (ačiū draugui Stalinui).

Stalinus seka savo didžiojo mokytojo, Lenino, primintu taku.

Po spalio-lapkričio perversmo (1917 m.) Rusijoje bolševikai uždraudė visas politines partijas, išimant komunistų, pagrobė jų laikraščius spausdutes ir redakcijas ir suėmė jų vadus, kurie nesuskubo pasprukti į užsienį.

Buvo didelis pasipiktinimas Rusijoje ir kitose šalyse šitokiais despotiškais "darbininkų valdžios" darbais. Senieji rusai inteligentai ir užsienio socialistai klausė bolševikų vadą, nejaugi jisai nepripažįstas teisės gyventi kitoms politinėms partijoms? Leninas jiems atsakė:

"Politinių partijų Rusijoje jūs galite turėti, kiek tiktai norite, bet ta sąlyga, kad komunistų partija bus valdžioje, o visos kitos partijos kalėjime."

Kas gali po to sakyti, kad bolševikų valdžia nepripažįsta politinės laisvės? Laisvė yra, tik ji ne visiems vienoda. Vieni turi laisvę valdyti, kiti turi laisvę sėdėti kalėjime!

Tokią tvarką dabar turi ir Čekoslovakija, pasidėkiant Gottwaldui, Fierlingerui ir Čekoslovakijos "išlaisvintojui," draugui Stalinui.

Vėl Tas Mussolinio Lobis

"Naujienose" jau buvo minėta, kad buvusis Italijos diktatorius Mussolini buvo sugautas 1945 m. balandžio mėn., bebėgdamas į Šveicariją su savo meiluže, būriu padavų ir dideliu pinigų lobiu. Partizanai, kuriems vadovavo komunistai, atgėno diktatorių ir jo mergą ir miestelį Como ir nužudė; bet kas atsitiko su jų paimtu lobiu, paliko paslaptis. Daugelis spėja, kad jį pasiglemžė Italijos komunistai, kurie po karo pasirodė esą turtingiausiais iš visų politinių partijų — steigė laikraščius, leido knygas, samdė būrius gerai apmokamų organizatorių ir agitatorių, rengė masinius mitingus, pirkosi arba statėsi namus miestuose ir miesteliuose savo partijos reikalams, ir t.t. Iš kur tiek daug turto galėjo įgyti "proletariška"

partija ir dargi šalyje, kurios darbo žmonės gyvena vargingai?

Mussolinio lobis — na, ir, žinoma, dovanos iš SSRS izdo. Ką reikią, milijonas kitas rublių valstybei, kurios rankose yra visi milžiniško krašto bankai, geležinkeliai, dirbtuvės, kasyklos ir žemės ūkio produktai?

Kalbos apie dingusį Mussolinio lobį buvo nutilusios, kada komunistai dalyvavo Italijos valdžioje ir stengėsi įtikti krikščionims demokratams, balsuodami parlamente už Laterano pakto (tarp Mussolinio ir popiežiaus) įrašymą į valstybės konstituciją. Tyrinėjimas jau buvo pradėtas, bet valdžia jį sustabdė, gal būt, gavusi kokių nors prižadų iš "draugo" Togliatti.

Tačiau, kai komunistai buvo išmesti iš valdžios, tas tyrinėjimas buvo atnaujintas. Jisai tęsėsi jau dvejus metus. Pasiremdama surinktąja medžiaga, valdžia dabar trukia tieson 34 asmenis. Beveik visi jie komunistai.

Valdžios prokuroras sako, kad Mussolini vežėsi su savim apie \$1,300,000, daugiausia auksinėsi monetomis, tuo metu, kai jį sučiupo netoli Šveicarijos sienos partizanai. Esą tikrai žinoma, kad šitas lobis buvo nugabentas į Komunistų Federacijos centro būstynę Como mieste; bet kas toliau buvo su juo padaryta, nežinia, ir vargiai bebūsią galima susekti, nes komunistai nužudė visus žmones, kurie buvo įveltį ir to lobio dingimo istoriją. P pinigai, matyt, buvo paslėpti keliose vietose.

Vyriausias kaltinamasai yra Dante Garrieri, buv. komunistų atstovas parlamente. Jisai, sako, nušovęs dvi partizanų merginas ir paslėpęs daļ lobio.

Kur komunistai prikiša savo nagus, tenai be apgavystės, vagystės ir žmogžudystės neapsieina.

APŽVALGA

"YANKIŲ IMPERIALIZMAS"

Argentinos komišku artistų (karikatūristų) sąjunga prašo valdžią uždrausti Argentinos laikraščiams dėti Amerikos "fones," nes tų komišku braižinių tipai esą "yankių imperializmo agentai."

Šią frazę apie "yankių imperializmą" diktatoriaus Perono valdiniai išmoko iš Kominformo literatūros. Fašistai ir komunistai dažnai skelbia tas pačias idėjas ir išreiškia jas tais pačiais žodžiais.

"PO HITLERIO — MES"

Weimaro respublikos laikais Vokietijos komunistai dažnai eidavo ranka už rankos su naciais, kovodami prieš demokratine valdžią. Visi matė, kad šita komunistų talka Hitlerio partijai prives prie nacių įsigalėjimo, nes Hitleris turėjo daugiau galimybės pakreipti savo pusėn stambiūsios kapitalistus ir armijos generolus, negu komunistai. Bet Stalinas liepė savo pakalikams Vokietijoje to nepaisyti. Tegū, girdi, Hitleris paima valdžią — kas čia tokio? Sunaikindamas demokratine respu-

bliką, Hitleris praskins kelią į valdžią mums.

Ir klusnūs Maskvos tarnai, Vokietijos komunistai paskelbė šūkį: Nach Hitler — wir — "Po Hitlerio — mes."

Is dalies taip ir atsitiko. Hitlerio valdžia sugriuvo — ir rytinę Vokietiją dabar valdo komunistai, pasiremdami sovietų raudonosios armijos kanuolėmis. Tikrasis tos Vokietijos dalies valdovas yra Stalinas.

Ką apie jį mano sąmoningieji Vokietijos darbininkai, pasakė pereitą sekmadienį socialdemokratų vadav vakarinėje Vokietijoje, Dr. Kurt Schumacher.

ANTRAS PO HITLERIO KARO KRIMINALISTAS

Kalbėdamas vokiečių socialdemokratų mitinge, kuriame dalyvavo 75,000 žmonių, Gelsenkirchene, Dr. Kurt Schumacher pareiškė:

"Stalinus yra didžiausias karo kriminalistas po Hitlerio. Komunizmas tai niekas kita, kaip fašizmas nudažytas raudonai."

Tai tikriausia tiesa. Ją žino ir vakarinių valstybių vadai, bet jie neturi drąsos ją viešai pa-

sakyti. Daugelis tarp jų dar vismano, kad reikia mėginti su Stalinu susitarti.

Ar buvo galima susitarti su "ruduoju bolševiku," Hitleriu?

SOVIETŲ OLYMPE

"New York Times" ir Chicago "Tribune" gavo iš Paryžiaus daugiau žinių apie "čistką" Rusijos valdžios viršūnėse, įvykusią šių metų pradžioje.

Jau pirmiau buvo spaudoje paskelbta, kad iš aukštų vietų sovietų valdžioje ir komunistų partijoje tapo pašalinti N. A. Voznesenski, buv. Politbiuro narys; A. A. Kuznecov, centro komiteto sekretorius; P. S. Popkov, Aukščiausiojo Sovieto prezidento narys; I. T. Goliakov, vyriausiojo teismo pirmiūninkas, ir Jurij A. Zdanov, buv. Leningrado srities karo vado (pernai mirusio) sūnus.

Tai buvo didelės figūros sovietų Olympe. (Senovės graikai tikėjo, kad Olympe kalno viršūnėje gyvena dievai: Dzeusas su savo žmona Gėra, Dzeuso sūnus Apollo, duklė Atėna, ir k.) Pasirodo, kad kartu su jais buvo "išvalyta" ir daugiau komunistiškų dievaikių. Nežinia kur dingo gen. I. V. Šikin, buvęs sovietų ginkluotų jėgų politinės administracijos galva. Taip pat dingo M. I. Rodionov, buvęs Rusijos respublikos ministerių tarybos pirmininkas (t. y. premjeras).

Iššlavė 300,000 iš partijos

Iš patikimų šaltinių patirta, kad per paskutinius 18 mėnesių iš SSRS komunistų partijos išbraukta virš 300,000 narių.

Pašalintieji iš partijos ir valdžios viršūnių asmenys buvo Andrejus Zdanovo šalininkai. Viršuje paminėti asmenys sudarė Zdanovo kliką, kuri buvo pasidariusi labai galinga.

Zdanovus vadovavo kovai prieš "kapitalistiškų Vakarų" įtaką ne tikai politikoje, bet literatūroje, mepe ir moksle.

Kas atsitiko, kad Leningrado diktatorių buvo nustumtas nuo bolševikų Dzeuso sosto, tikrai nežinia. Bet yra faktas, kad dar prieš jam mirsiant jo padėtis Kremliuje jau buvo pasidariusi netvirta. Eina gandai, kad ir jo staigios mirties priežastys nebuvo visai natūralios. Jam pasitraukus iš scenos, visai jo klikai atėjo juodos dienos.

Kaip mūsų skaitytojai žino, Zdanovo vietą šalia Stalino užėmė vyriausias partijos centro komiteto sekretorius G. M. Malenkov, kuris taip pat yra SSRS ministerių tarybos vicepirmininkas (vicepremjeras).

Kartu su juo išliko ir jo sekėjai. Viena klika likviduota, įsigalėjo kita klika.

Komunistų partijoje yra praveistas reorganizacijos planas. Centro komitete tapo sudarytas specialus skyrius partijos, profesorių ir komsomolo (komunistų jaunimo) organams prižiūrėti. Jisai užėmė buv. kadru sektyjos vietą.

Tačiau, nežiūrint kokios atmainos įvyksta bolševikų partijoje ir valdžioje, SSRS sistemos totalitarinė prigimtis nesikeičia. Buvo žiauri, kruvinu teroru paremta tironija ir pasilikta. Reformuoti liberalizmo ir demokratijos kryptim ji negali. Tame jos pražūtiš.

Jugoslavų Tautos Taryba

Jugoslavijoje įsigalėjus diktatūriniam režimui, daugelis to krašto gyventojų atsidūrė tremtinių padėtyje. Viso tokių tremtinių V. Vokietijoje, Anglijoje ir kituose V. Europos kraštuose yra du šimtai tūkstančių asmenų, kurių tarpe yra serbų, kroatų, juodkalniečių, slovenų dar kitų. Kiti jų, Jugoslavijos diktatoriui nusisukus nuo Maskvos, sugrįžo į savo tėvų žemę, bet tokių būta vos keletas tūkstančių. Politiniai, valstybine prasme, Jugoslavijos tautos tremtyje nebuvo organizuotos, tai yra neturėjo tokio jungiančio centro, kas ateičiai nustatintų gaires, kas būtų organizuotai susirūpinęs Jugoslavijos valstybės likimu. Tik štai dabar Anglijoje yra sudaryta Jugoslavų tautų taryba. Jos tikslas kovoti dėl visiškos Jugoslavijos nepriklausomybės ir demokratinės tvarkos tenai įgyvendinimo. Jugoslavijos tautų taryba apjungia visas tenykstes tautas ir politines partijas, tai yra visos Jugoslavijos tautos ir jų politinės partijos toje taryboje turi savo atstovus.

Viso Anglijoje šiuo metu esama trisdešimt tūkstančių jugoslavų tremtinių. Jų tarpe daug žymių asmenybių, kaip štai Slobodan Janovič, buvęs Jugoslavijos ministras pirmininkas, žymus politikas; Živko Topalovič, žymus socialistų veikėjas; Maček chorvatų liaudinininkų veikėjas; Mihal Krek, slovenų veikėjas ir dar daugelis kitų.

Jei tremtyje gyveną jugoslavai, rado būtinu dabar įsteigti Jugoslavijos tautų tarybą, tai tenka spėti, kad pačioje Jugoslavijoje Tito diktatūrai opozicija tolydžiai stiprėja ir tenai seniau veikęs partizaninis judėjimas nėra užgniauztas.

Kartu su juo išliko ir jo sekėjai. Viena klika likviduota, įsigalėjo kita klika.

"NAUJIENOS" — neissemiamas žurnalas ir išminties šaltinis. Skaitykite jį ir kitus raginkite skaityti.

KO MOKYTIS

Rusai sakydavo: "Viek živi, viek uoči" ir dar kiti pridurdavo: "i durakom umrioš". Tai reiškia: gyvenk, mokykis, o vis dėlto kvailiu mirsi.

Visi mokinamės nuo pat gimimo iki mirties. Vieniems sekasi, kitiems tikras vargas.

Turime įvairių mokyklų, kuriose mokoma yra susistemizuotas ir kur tinkamai paruošti mokytojai mokina. Jas paprastai lanko jaunamiečiai ir jaunimas. Kai kuriuose kraštuose mokyklos lankymas yra privalomas. Dažnai žvaliausiems nesiseka ir bukapročiai juos pralenkia.

Didžiama vaikų, jaunuolių ir suaugusiųjų nėra linkę lankyti mokyklą. Nemažą daļ ir išlepina, išpaikina ir išmuša iš natūralio palinkimo.

Tėvai turi ambicijų matyti, kad jų vaikas gavo diplomą, išėjo į kurią nors profesiją, nors tas jų vaikas tinkamiausiai tikėtų būti policistu arba politikierium, kuriam joks mokslas nėra reikalingas ir dar gerokai kenkia.

Amerika yra biznio kraštas ir šimtai nemokšų čia tapo milionieriais ir svarbiais šulais visuomenės gyvenime. Laikraščių reporteriai pas juos lankto, apie kiekvieną jų nusidau dėjimą rašo, paveikslus deda. Jų per kolegijas pervartyti ir išpaikinti vaikai jau nepajėgia išieikovti tėvų sukrauto didelio turto.

Ne visiems pasiseka biznyje žymiai prisieikti, vis dėlto ir smulkūs biznieriūs uždirba daugiau negu profesorius. Vieno išmesti \$10,000 ar \$15,000 vaiko mokiniui, tėvai galėtų įsteigti jam karčiamą, gazonu stotį arba batų krautuve. Ten jis uždirbs daugiau, negu būdamas daktaru, advokatu arba parapijos vikaru.

Visuomet susiras ganėtinai nepraktiškų žmonių, kurie norės būti dantistas, inžinieriais, gydytojais, auditoriais ir astronomais. Negabius, į jokią biznij netinkamus vaikus į tokias profesijas ir reikia leisti.

Jeigu vaikas yra melagis, šelmis ir balamūtas, jį reikia sprauti į politiką.

Tingus ir klusnus vaikas tinka į kunigus.

Zvalus, talentingas ir neramus vaikas tinka būti muzikantu arba aktorium. Pragyventi jam bus keblu, bet sau ir žmonijai jis bus naudingas.

Į žurnalistas patartina taisyti tik tuos vaikus, kurie mano viską žiną ir gali pakęsti visokias kolionas.

—Dr. A. Montvidas.

PIKTO ŠALTINIS

Tačiau, gal būt, Rusija yra reikalinga patiems rusams, kaip jų gynėja ir atspara? Bet kas dabar yra rusų prieša? Amerikos "dolerių imperializmas," apie kurį taip uoliai rašo "Tiesa" Maskvoje? Iš esmės rusų tauta neturi priešo piktesnio ir pavojingesnio negu rusų valstybė. Maskva, Rusijos valstybiškumo centras, tai vienintelis, pagrindinis rusų tautos prieša. Tik "Didžiojo Pskovo," "Didžiojo Naugardo," "Didžiosios Tverės," jau nekaltant apie "Didįjį Kieva," atstatymas, kad ir iš principo, gali suteikti rusams tikrąją laisvę. Kol Rusija pasiliks didelę ir centralizuota, vis tiek kiek revoliucijų ir perversmų joje bebūtų padaryta, po kiekvieno perversmo ir revoliucijos, po kelių "laisvės" mėnesių arba savaitių nepamaldaujami istorijos dėsniai pasakys savo lemiamąjį žodį, ir didžioji valstybė turės jai tinkamą "stiprią" valdžią. Pravoslavų caro autokratija buvo pakeista sovietų generališimo tironija. Jei šis išnyks, jo vietoje atsiras naujas valdovas, koks nors visos Rusijos "Titas" ant balto, juodo ar raudono žirgo, ir valstybė vėl toliau tins, o tauta vėl nyks. Priežastis glūdi rusų valstybės pamatuose, jos geografiniam dydžiui. Kas nori matyti Rusiją didelę — tas atkoja jos tautos laisvę. Kas nori matyti rusų tautą laisvą — tas turi turėti drąsos paaukoti dabartinę jos valstybinę vienybę formą.

Žinoma, gilus valstybinis pertvarkymas, kurio Rusija yra reikalinga, būtų surištus

Rašo prof. VL. STANKA

su tam tikrais sunkumais ir komplikacijomis. Tačiau šitie sunkumai yra niekis palyginus su tuo geru, kurį duotų nepriklausomybė ir laisvė. Penkios Pabaltijo "gubernijos," kurios dvidešimt trijų metų būvyje pavirto trimis laisvomis suvereninėmis valstybėmis, savo patyrimu garantuoja, kad nauda iš atsiskyrimo nuo Maskvos toli praneša tam tikrus techninius nepatogumus, kurie pradžioje buvo su tuo susiję. Negali būti jokios abejonės; iš visų buvusio caro Rusijos sričių Suomija ir Pabaltijo nepriklausomos valstybės buvo ne tik laisviausios, bet ir pažangiausios, tvarkingiausios ir ekonomikos atveju — turtingiausios, ir jos, be to, buvo arčiau prie tikrojo kosmopolitizmo negu visi Rusijos internacionalo sąmokslininkai. Todėl nenuostabu, kad kiekviena jų tik ir svajoja apie tai, kad pirma proga savo nepriklausomos valstybės ribose atstatytų savo laisvę. Tai nereikią, kad jos yra rusų tautos prieša. Toli gražu ne! Rusų tautoje jos mato brolių tautą, kuri kenčia nuo bendro priešo — rusų didvaldos. Rusų tautoje slypi milžiniškos jėgos. Nežiūrint ilgų amžių despotijos, ji tiek daug davė žmonijai. Sunku įsivaizduoti, ką ji galėtų duoti, jei ji būtų laisva. Tačiau šita laisvė turi tik vieną priešą: rusų didvaldą su jos centru Maskva.

Vienas pavojingiausių ir melagingiausių nacionalizmo šūkių buvo jo reikalavimas "viena tauta — viena valstybė." Visos

aukščiausios kultūros buvo sukurtos daug valstybių tautų. Dabartiniais laikais, kai visi mes gyvename angly sakų kultūros rėmuose, angly tauta, plačia to žodžio prasme, kuri kadaise buvo viena valstybė, susikilo į penkias faktinai visiškai nepriklausomas valstybes. Rusų tauta yra irgi dvasiškai užtektinai pajėgi sukurti ne tik vienai, griezdiškai, tačiau esmėje varganai rusų didvaldai. Ji turi užtektinai jėgų sukurti daugiaspalvį valstybių įvairumą. Didžioji Britanija kuri mūsų laikais atsidūrė prieš dilemą: laisvė ar didvalda, pasirinko laisvę ir, atsižadėdama savo istorinių teisių, laisva valia, po dviejų pasaulinių karų laimėjimo, davė visišką laisvę ne tik visoms savo dominijoms, bet ir Airijai, Egiptui, Burmai ir, pagaliau, Indijai. Ar tai būtų per didelė auka, jei rusų tauta, sekdamas šituo pavyzdžiu, atsisakytų nuo sunkaus savo didvaldos jungo ir duotų laisvę ne tik kitoms, pavergtoms tautoms, bet, visų pirma, sau pačiai?

5. Žinoma, Rusijos valstybės likimas yra, visų pirma, pačios rusų tautos klausimas. Tačiau tai vis dėlto yra ne tik vien rusų tautos klausimas: Nekalbant jau apie sveltimas, pakraštines pavergtas ir laisvės trokštančias tautas, Rusijos valstybės milžinio likimas gyviausiu būdu paliečia interesus visų tautų ne tik Europoje ir Azijoje, bet visame pasaulyje. Kiekvienam jų aišku, kad pasaulio tautų santykių sutvarkymas ir normalizavimas yra galimi vien tik laisvės ir demokratijos rėmuose. Anglosakų tautos

stengiasi rasti šitoje kryptyje pasaulinių problemų išsprendimą. Savotiškas, smurtu paremtas, žiaurus, primityvus Rusijos valstybės milžinas visa savo esme griežčiausiu būdu prieštarauja šitam uždaviniui. Pasuktinių dešimtmečių patyrimas aiškiai rodo, kad Montesquieu politinis dėsnis dar galioja, ir todėl Rusija, kol ji liks didelė valstybė, tol ji bus absolutizmo ir antidemokratizmo šaltinis, ir visai pasaulio demokratijai ji bus visuomet kliūtis, pavojus ir grėsmė.

Rusų demokratai, laikydami savo uždaviniu "laisvos ir didžiosios Rusijos" sudarymą, nepastebi šios formulės nenugalimo vidujinio prieštaravimo. Rusų demokratai, be abejo, nuoširdžiai tiki, kad jie sugėbėsį savo jėgomis numalinti rusų valstybės milžiną ir šitą nepasotinamą baisenybę prijaukinti ir išauklėti. Bet ar rusų demokratai turi teisę imti ant savęs atsakomybę už panašaus eksperimento riziką, žinodami, kad iki šiai dienai ne tik rusai Rusijoje, bet niekas, niekuomet, niekur pasaulyje dar tokiu stebuklo nėra padaręs ir kad toks stebuklas prieštarauja ne tik teorijai, bet ir visos istorijos patyrimui? Subjektingai gal tokiam stebuklui ir galima tikėti. Tačiau niekas neturi teisės reikalauti ir laukti, kad ir kiti tokiu stebuklu tikėtų, ypač kai šio eksperimento nepasisekimas gresia pavojumi ne vien tik rusams.

Visas didžiųjų valstybių despotijos pavojus pilnai paaiškėjo tik pastaruoju metu. Šiandien valstybė visur, noromis ar nen-

romis, turi įsimaistyti giliau į piliečių gyvenimą, negu tai buvo laikoma leistinu pagal senąją liberalizmo teoriją. Tik pilna ir gil demokratizacija švelnina skaudingą šios etatizacijos raidą. Didelių valstybių despotijoje absolutizmas pasidaro totalitarizmu, o etatizacija virsta visuotine visų piliečių vergove. Baudžiava, kuri Rusijoje buvo panaikinta caro Aleksandro II laikais, dabar vėl atstatyta ir ne tik ūkininkų atžvilgiu, kurie smurtu suvaryti į kolchozus ir sovechos, bet faktinai praplesta ir visiems darbininkams ir miesto gyventojams. Seni išorinės sprespaudos metodai šiandien papildomi ir praplečiami naujais rafinuotais dvasinio pavergimo metodais. Niekas negali išsukti tokios desperacijos, kaip vaizdas dviejų gretimų totalitarinių valstybių, kai abejose visi piliečiai yra priversti kartoti kiekvienoje valstybėje priešiingą, bet abejose valstybėse iškraipytą ir klaidingą jų valdovų ideologiją, kaip tai mes matėme komunistų Rusijoje ir hitlerininkų Vokietijoje. Aukščiausi žmonių interesai reikalauja, kad pats tokių atsitikimų galimumas būtų visam laikui ir visur užkirstas. Ne tautos ir ne ideologijos, ne pakraipos ir ne programos yra žmonijos prieša, bet valstybės milžinai, kurie iš taikingų piliečių daro vergus ar budelius, o iš filosofinių doktrinų — kanikinimo ir smurto priemonę. Rusijos valstybė ir didvalda dabar yra pavojingiausias iš šitų priešių. Tačiau be pačios rusų tautos pagalbos šis pavojus negali būti pašalintas.

(Pabaiga)

Senos Knygos • "VITOLIO RAUDOS" PIRMOJI LIETUVIŠKA LAIDA

• DIDELIŲ AISTRŲ SUKELEŠ VEIKALAS

Jei "Vitolio rauda" nebūtų buvusi įtraukta į Lietuvos mokyklų literatūros programą, tai jaunesnioji mūsų karta vargu būtų pažinusi šį rašytoją J. I. Kraševskio (1812-1887) veikalą. Šiandien jaunuoliai nesidomi senais padavimais, jų nežavi pasakos apie savo tautos praeitį. Šių dienų jaunimas yra realistiškas. Jis domisi faktais, ne pasakomis; jį žavi reali laisvės kova, o ne senovės pusdėvių grumynės. Taip yra todėl, kad jaunimui Lietuva buvo realus dalykas, ne pasaka. Jis žinias sėmė lietuviškose kultūros įstaigose, jis visus girdėjo lietuviškai kalbant, jis matė tūkstančius lietuviškų knygų; jis žinojo, kad yra lietuviškas policininkas ir girdėjo, kad yra net lietuviškas kalėjimas.

Bet taip nebuvo prieš 30, 50 metų,—ir juo mažiau prieš 70 metų. Lietuva tada buvo pavergta, josios mokslo įstaigos išnaikintos, inteligentija išmirusi, o kalba niekinama. Kada Kraševskis, Vilniaus miesto istorijos ir dviejų tomų veikalas "Lietuva" autorius, parašė "Anafielą"—lietuvių tautos istorijos, padavimų, pasakų, dainų ir autorių fantastijos mišinį—lenkiškai skaityti moka net lietuvių tarpe kilo didžiausias susidomėjimas. O kai Andrius Jonas Višteliauskas-Vištelius (1837-1916), aktyvus 1863 metų sukilimo dalyvis ir Romos išlaisvinimo kovose dalyvavęs garibaldietis, išvertė lietuviškai pirmąją "Anafielo" poemą—"Vitolio raudą", tai buvo vienas didžiausių įvykių visame kultūriniam ir visuomeniniam lietuvių gyvenime. Istorikai tvirtina, kad "Vitolio rauda"—teisingiau—kritiškas josios vertinimas,—sukėlė tokią audrą tarp to meto "dešiniųjų" ir "kairiųjų", kad nuo "Aušros" atsimelė visos dešinės josios remėjų ir bendradarbių sparnas. Bet "Vitolio raudą" lietuvių skaitė, lietuviškos gamtos vaizdais gerėjusi, Mildos, Saulės, Mėnulio, Aušrinės, Vaidelučio, Krivių Krivaičio, Žalčio ir jo žmonos veiksmus sekė, vaidelučių dainas dainavo ir skaitė.

• PIRMOJO VERTIMO 70 METŲ SUKAKTIS

Vištelius "Vitolio raudą" išvertė 1879 metais. Siemet, reiškia, sueina 70 metų nuo pirmojo vertimo. Antrąjį vertimą padarė Faustas Kirša, išleista pirmasis nepriklausomo gyvenimo metais. Višteliaus vertimas buvo išleistas tikrai 1881 metais Poznaniuje, Kraševskio (W. Lebinskio) spaustuviėje. Knyga susideda iš 320 puslapių, 71/2x5 colių dydžio.

Prieš 68 metus spausdinta knyga guli ant mano stalo. Kaip ji iš Lenkijos į Chicago atkeliavo—niekas nežino. Žemaitis Juozas Šmotelis, didelis knygos draugas, įsigijo ją prieš kokią 30 metų. Pas jį užėjo iš miesto į miestą besitrąnkas Amerikos lietuvis, kuris kuprinėje visuomet nešėsi glėbį lietuviškų knygų. Gal tam keleviui kuprinė pradėjo sunkėti, gal jam doleris buvo reikalingas, o gal jis, norėdamas atsiliepti už nakvynę ir ponios Šmotelienės gamintus sočius pusryčius, paliko "Vitolio raudą". Kaip ten buvo—ši knyga daug keičia.

Savo laiką ji turėjo kietus apdarus, stiprius ir lankščius lapus bei odinę nugarą. Oda apsiūti buvo ir visi josios kampai. Šiandien josios nugaros visai nuplėsta. Knyga, bevaikščiodama iš vieno rankų į kitas, belaipliodama nuo vienos lentynos į kitą, bekeliaudama iš vieno miesto į kitą visiškai pratinė odą. Tikrai vienas knygos kampas dar turi ploną sluoksnį minkštutėlių, jau visai pratinos odos, o visur kitur lenda kartonas, kaip iš nunešiotos bato pirštai. Kad knyga visai nesubirtų, Šmotelis nugarą aplipdė stipriu popieriu, o viršelius apraišiojo kljuojama juostele. Jis naudojo elektros srovėmis atskirti medžiagą, tikėdamas, kad bus stipriau, bet nieko negelbsti. Juostelė stipri, bet oda ir popierius plūša, kljams nėra prie ko stipriai įsikibti. Suraišioti viršeliai knyga dar laiko krūvoje, bet josios lapai jau prašlyte prašo ramybės. Vos pajudini kuri, tai jis stena ir brąška tarytum judėti pradedančio senio kaulai. Pirmieji puslapiai jau visiškai šaknų neteko ir išvirtė. Savo laiką jie buvo keturkampiai, o šiandien jau panašūs į paigą apkritimą; kraštai jų buvo lygiai nupiauti, o dabar—tikras išlaužytas piuklas. Ir kas blogiausia—

vos palieti kurį dantį, taip jis ir lieka tavo rankose.

Nežiūrint į visa tai, knygoje atspausdinti eilėraščiai kalba lygiai taip, kaip jie kalbėjo prieš 70 metų. Knygoje išdėstytos mintys ir poetiški palyginimai yra tie patys. Kada įsiskaitai ir pagauni josios ritmą, ji šandien tebeveikia jausmus taip, kaip veikė prieš 70 metų. Kuris 70 metų senis galėtų tuo pasigirti?! Kiek jų—tegu apraišiotų, aplopytų ir apramstytų—pasilikto, kad galėtų bent ką apie praeitį pasakyti?

• KNYGA APLIPDYTA IVAIRIAIS PRIEDAIS

Pačios "Vitolio raudos" giesmės užima 274 puslapius. Pradžioje dar yra dvių puslapių "jeiga", paties Kraševskio parašyta 1941 metų spalio 2 dieną. Knygą pradžioje ir pabaigoje yra keli priedai, apie kuriuos noriu bent kelis žodžius tarti.

Lietuviškas vertimas paskirtas Kraševskio 50 metų (1829-79) literatūrinio darbo sukakčiai paminėti. Nepasakyta, bet reikia manyti, kad vertėjas skiria "Jo mylistai, garbingiausiam ir visų mylimiausiam Lietuvos mylėtoju, daktarui filosofijos J. I. Kraševskiu, rašytojui, poetui ir giesmininkui..." Kitame puslapyje seka "Išguldytojo" (vertėjo) parašytas dvių puslapių eilėraščiis. Jis vadinasi "Apieravonė" ir taip pat skirtas tai pačiai 50 metų sukakčiai paminėti. Vertėjas sako:

"Siunčiu todelei Tau, garbingas jų [eilėraščių] Sėtoju, Kalboj kanklių gaudingai skambančią giesmelę

Ir prašau, kad ir mano šią prastą dalelę, Už ženklą aukštos garbės teiktumeis priimti Ir ateisiančiuose česuose ją atminti..."

Neturėdamas kuo daugiau Tavo garbingiausią Vainiką apkaityti, nešu nors menkiausią Lapelį žalios rūtos nuo krašto Nemuno Ir žilą samanėlę nuo mūro Perkūno šventnyčios—su protėvių mūs pamirėjimais Ir su tikria ašara ir atsidūsiais, Kuriuos, kaip brangius skarbus, dūšioje kavojū, Ir tą savo turtelį Tau apieravoju."

• ROJUJE LIETUVIŠKAI KALBEJO

Toliau seka "priekalba" (prakalba), kurioje Vištelius nusiskundžia lietuviškų mokyklų nesimū, knygų stoka. Lietuvių kalba yra graži gražiausioji, turtingiausia ir seniausia iš visų gyvų kalbų, o žmonės negal jos išmokyti, nes lietuviškų mokyklų nėra. Pats Kraševskis, tiek daug apie lietuvių tautą rašęs, ilgai mokinos lietuviškai, bet lietuviškai rašyti negalėjęs išmokyti. "O jeigu koks lietuvininkas atsiranda, kurs nori pažinti savo protėvių kalbą, turi pats per save mokytis, bet niekadros gruntaunai neišmokyta."

Vištelius pataria mylėti, saugoti ir ginti savo seną ir šventą protėvių palikimą—kalbą visomis jėgomis, nes tai yra "brangiausias skarbas, paties Dievo duotas" ir "vienintelis ir paskiausias Jūsų dviašmenis ginklas". O kad ta kalba yra tikrai Dievo duota, išnašoje jis pamini šitokį "argumentą":

"Girdėjau pasakojant seną lietuvi, jog Viešpats Dievas pirmiems tėvams, t. y. Adomui ir Ievai Rojuje lietuviškąją kalbą buvo davęs, ir iki Babelio bokšto statymo visi žmonės lietuviškai kalbėję. Bet tiems, kurie, pasikėlę į puikybę, norėjo dangų pasiekti, Dievas sumaišęs jų kalbas, o pakarniesiems palikęs senąją, t. y. lietuviškąją kalbą."

• ŽODŽIŲ PRASMĖS EVOLIUCIJA

Knygos pabaigoje yra trys priedai: "Išreiškimai arba išguldymai nepaprastų žodžių, pasinaudotų šiose knygoose, abeclišku parinktu trumpai sustatyti", "Progalis" ir "Taisykla stambesnių klaidų".

Klaidų atitaisymas užima tris puslapius, jis neįdomus, bet "išreiškimai" vertėtų ir šandien perskaityti. Juose aiškiai matyti per 70 metų padaryta žodžių prasmės evoliucija. Vištelius nebuvo kalbininkas, bet reikia manyti, kad jis žodžius aiškino taip, kaip dauguma to meto lietuvių tuos

JURGIS G. BAIRONAS

CHILDE HAROLD'S GOOD NIGHT

Britų poetas Jurgis G. Baironas (1788-1824), Viduržemių jūroj besilūgėdamas savojo krašto bei savųjų, parašė šią poemą. Pirmą kartą ji buvo atspausdinta 1815 m. vasarą.

1. Lik sveikas, mielas krašte, lik, Tavi krantai migloj jau nyksta... Čia jūra, vilnis, vėtra tik — Ir vieniša žuvėdra krykščia...

Ten saulė grimsta į bangas, Aš paskui ją plaukiu tamsoj. Saldžių sapnų, šalie brangi, Sudie, sudie, šalie gimtoji!

2. Netrukus vėl rytai nušvis, Zerės aušros auksuoti raštai. Matysiu dangų ir vilnis — Tik nemalysiu savo krašto...

3. Ir mano rūmuos nyku bus, Ir piktžolėm apaugs takelis, Tik vienas saugodamas vartus, Ilgai, gaudingai staugs šunelis.

4. Mažasis pažė, ko, brangus, Sakyki, mielas, ko tu raudi? Pabojai vėtros ir bangų, Kodėl tau širdį taip suspaudė?

5. Na, mano vaike, nebijok, Lakus ir tvirtas laivas šitas, Tik mūsų sakalas su juo Galėtų jūroje varžytis.

6. "Tegu ši jūra šėlsta sau, Aš vėtrų niekad nepabosiu, Ne jūra, ser, ne ji, sakau— Tegu ji šėls, tegu putas ji,

7. žodžius suprato. Čia pacituosiu kelis pavzdžius. Štai jie:

"Abrusas—skotertė, staltiesė, rančnikas".

"Aitvaras—nečysta dvasia, Dievaitis nečystatos, begėdis, gaišlus, sugaišinantis vyrus ir moteris ant paleistuvystės. Kitos pasakos apie jo veikalus daugumai pažįstamos, todėl paliksim jas; vienok paminėsim, jog netikrai išvedžioja jo vardą raštininkai nuo užtvorinio, lyg kad už tvorų tikrai būdamas tykoja ant mergų ir moterų. Jo vardas turi savo pirmastinį diegą žodžiuose tvert ir vartj."

"Apsivest—apsiženyti, apsipainiot, apsišonyt."

"Balanos—šakaliai, metūgiai, plėštos iš pušų ir drebulių."

"Čemeryčios—čemiryčios, nuodai, tryčyzna, apipenai, ant tų pėdų marinantieji."

"Dulia—čiepyta grūšia, kriaušė."

"Gelda—nekočia."

"Kaunas—miestas subėgy Nemuno ir Nėries. Seniau vadinosi Kavonos, ba buvo tvirta pilis pasikavojimui nuo neprietelių įtaisyta."

"Kankyt—kantųpyt, mūčyt, vargint, kvarsint, slogyt."

"Leilas—peteliškė, drūgys."

"Oliuoti—rykauti, rėkauti, šūkauti, stugauti, suokt."

"Pilytė—dievaitė lobijų ir turtų, Pilyvė."

"Vaižgantas—Vaisgantas, linų dievaitis."

• DIEVIŠKOJI MŪSŲ KALBOS KILMĖ

"Priekalbyje" Vištelius tikrai užsimena, kad Adomas su Ieva lietuviškai kalbėjo, o "Progalyje" jis jau "irodinėja". Savo tvirtinimui parenti jis cituoja T. Narbutą. "Dzieje Starozytne Narodu Litewskiego" antrame tome pastarasis kalba apie "Odisejoj" minimą Rojau vietą, apie atvykimą makrobijų ir hiperborėjų. Nuo hiperborėjų jis nueina prie seno jų karaliaus Borėjaus, o iš ten—prie Bor, Borusai, Borucei ir Prūsai. O prūsai juk visiems žinoma, kad buvo lietuviai. Išvada savaime prašyte prašosi—lietuviai buvo Rojau gyventojai. Reiškia—Rojuje lietuviškai kalbėta.

Šiandien visa tai mums atrodo graži pasaka, bet Vištelius galėjo ja ir patikėti. "Aušros" laikotarpj ir vėliau panašių pasakų buvo pilna. Yra pagrindo manyti, kad pasaka, kaip ir dauguma jų, savo laiku nešė naudą. Turint galvoje, kad praeito šimtmečio viduryje lietuviai buvo tikybiniai nusiteikę, įtikinimas, kad Rojuje lietuviškai kalbėta galėjo ir juos paraginti nuo tos kalbos nesikratyti, neišragtėti, nesurusėti ar nesulenkti. Šia prasme Narbuto sugalvota ir Višteliaus pakartota pasaka galėjo būti naudinga.

M. Gaudis.

Bet aš tėvelj palikau Ir gaudžiai raudančią mamytę... Tikiu, ser, tėvu būsi man, Bet motina kur rasiu kitą?...

5. Kai tėvas laimino mane, Jis toks ramus, toks šaltas buvo. Bet, ser, ten liko ir mama Ant slenkščio ašarom pastuvus".

6. Tu ne be reikalo liūdi. Mažyti, gera tam kas liūdi. Jei mano būtų tokia širdis — Tikrai pravirktime abudu.

7. Na, mielas tarne, ko tyli, Ko galvą taip žymyn nuleidęs, Ar jūra gsdina gili, Ar gal žiaurais pirato veidas?

8. "Mirtis negsdina manęs, Tekyla bangos, vėjas pučia. Bet liko ten, namuos, žmona Ir liko ten maži vaikučiai.

9. Aš palikau ten vienus juos. Tai kas, kad liko jie gimtinėj, Bet juk vaikučiai klaus mamos: Kur mūsų tėtis?—nusimine."

10. Gana, sujudinai mane, Ne veltui ašaros tau blizga. Tik aš su pikte šypsena Plaukiu pirmyn prakeikęs viską.

11. Jau akys moterų senai, Jų ašaros mane apvyli. Kiti jas guos, ramins tenai, Jos ir kitiems sakys, kad myli...

12. Žvelgiu abuojaus ateitin, O pračityje—nėra nieko... Graudu... Taip nieko, nieko ten Nebuvo gaila man paliekat.

13. Ir štai, tarp šėlstančių bangų, Su vienuoma jau apspratęs... Bet ko gailėt? Gal tų draugų, Kurie manęs ten nesuprato?

14. Šunelis!... Gal, kai sužinos, Pastąs ir pabodės iš karto, Bet jei sugrįšiu kada nors — Užpuls kaip svetimą prie vartų.

15. Tu vienas, laive, išmanai, Kaip man sunku keliaut miglynais, Bet nešk mane, kur tik žinai, Tik negražink dabar tėvynėn.

16. Aš sveikinu klaikias gelmes Ir dykumų tylius smiltynus, Mane gal ten banga išmes... Sudie, sudie, brangi tėvyne...

Vertė K. Barba.

KNYGOS IR ŽMONĖS

• DESIMT DOLERIŲ UŽ DESIMTIES METŲ DARBĄ

Rašytojas ir poetas Edgar Allan Poe (1809-1849) dešimt metų rašė poemą "Juodvarnis". Jeje Poe vaizdavo Virginijos Clem, jaunutės poeto žmonos, didelės meilės ir tragiškos mirties sukeltus išgyvenimus. Tinkamo šios poemos lietuviško vertimo dar nėra, bet ji jau pažįstama kiekvienam daugiau skaičiusiam mūsų lautiėčiui.

Pirmą kartą "Juodvarnis" buvo atspausdintas 1845 metais. Nuo 1835-tų metų Poe jį rašė, taisė ir šlifavo. Atspausdinta poema labai greitai išpopuliarėjo, bet autorius už ją gavo tikrai dešimt dolerių. Už vienerių metų darbą gavo po dolerį. Netenka stebėtis, kodėl Poe ir serganti jo žmona badavo tikra to žodžio prasme.

Neseniai "Juodvarnio" originalas buvo parduotas už dešimtis tūkstančių dolerių.

• KAIP IR KADA RAŠYTOJA ELIZABETH BOWEN RASO

Šį pavasarį atspausdintas rašytojos Elizabeth Bowen romanas "Dienos karštis". Šia proga rašytoja buvo užklausta, kada ir kaip ji rašo. Dubline gimusi rašytoja šitaip atsakė:

—Rašau nuo 9:30 ryto iki 1:00, nuo 2:30 iki 5:30 vakaro. Nepasitikiu vėlybos nakties darbu. Man reikalinga ilgai miegoti. Mano kambarys turi būti didelis ir tylus, reikalingas didelis rašomasis stalas. Anksčiau viską rašydavau ranka, bet dabar rašau tiesiai mašinėle. Esu labai bloga mašinistė, todėl galutiną tekstą duodu perrašyti specialistei. Apie rašomąjį dalyką galvoju iš anksto, bet tikrumoje dau-

giausia galvoju ant popieriaus. Rašomasis mano smegenys išsimašina tikrai atsisėdus prie stalo. Aš labai daug perrašinėju. Kiekvienas puslapis turi nuo dviejų iki dešimties juodraščių. Visuomoje — esu labai lėta darbininkė. Bendrai paėmus, galėčiau pasakyti, kad pilną darbo dieną parašau apie 600 žodžių.

• BERNARD SHAW NESISKUNDZIA

Paskutiniais dviem mėnesiais Anglijoje atspausdintos kelios knygos apie rašytoją ir kritiką George Bernard Shaw. Knygą parašė ir Stephen Winston, artimas G. B. S. kaimynas.

Winstono knyga vadinasi "Dienos su Bernard Shaw". Knygoje autorius atpaakoja pasikalbėjimus su žinomu rašytoju. Kritika šiltai sutiko knyga, o žmonės noriai ją perka. G. B. S. ją perskaitė ir rado reikalo pasiūsti vienan Londono laikraštin keletą pastabų. Tarp kitko jis sako:

"Antro puslapio viduryje, pavyzdžiui, mano kanuolėms gaminti metalo laikrodis tampa dideliu auksiniu laikrodžiu. Mr. Winston cituoja žmogų, kuris prisimena jauną juodbruvį Pilies Kalvoje miniams kalbas sakant, Tikrumoje aš buvau šviesiaplaukis kaip Leninas, o Pilies Kalva yra viena iš tų retų Londono aukštumų, kurioje niekad nekalbėjau."

Bet dėl šių ir visos eilės kitų netikslumų G. B. S. nesiskundžia, knyga jam patikusi.

• DU KARTU RAŠYTA KNYGA

Neseniai tremtyje išleistas "Dienovidžio sūtemos". Knygoje yra dvi apysakos ir novelė. Jų autorius yra F. Neveravičius, Lietuvoje jau gerokai girdėtas, bet Amerikoje dar visai nepažįstamas rašytojas.

Pasirodo, kad šią knygą Neveravičius rašė du kartu. Ne perasiņėjo du kartu, bet rašė. Reiškia, kiekvieną kartą galėjo būti keli perrašinėjimai.

"Priešai", geriausias šios knygos darbas, 1943 metais buvo parašytas Vilniuje, o antrą kartą autorius teko jį dar kartą rašyti 1945 metais. "Lizdai ant smėlio" pirmą kartą parašyti 1944 m., bet vėliau juos teko dar kartą rašyti. Panašiai atsitiko ir su novele "Dienovidžio sūtemomis". Karo metu pirmas rankraštis dingio, teko ruošti antrąjį.

Stasys Gilučėnas.

Metraštis jau spausdinamas

Literatūros Draugija yra pasiryžusi dirbti literatūros ir kultūros darbą. Jau penki metai, kai ši draugija šioje vietoje kas antras šeštadienis leidžia "Literatūrą". Žiemos sezonais rengia paskaitas, kurių jau kelios dešimtys įvyko. Literatūros Draugija mato, kad mūsų išeivijoje pradėjo reikštis knygos badas. Daugėjanti išeivija iš Europos, nėra abejonės, šį reiškinį dar labiau pajus. Lietuvių visuomenė mėgsta knygas skaityti. Deja, 25 metų laikotarpje naujų knygų Amerikoje beveik nebuvo išleista.

Literatūros Draugija savo veiklą plečia. Kapitalo knygoms leisti ji neturi, vis dėlto imasi didelių ir kilnių darbų. Draugija mano, kad visuomenė parems jos pastangas. Netrukus bus paskelbtos prenumeros sąlygos. Kas užsisiakys Metraščių iš anksto, gaus papiginta kaina.

Knyga bus nemazėsnė 240 pusl. Bus gausingai iliustruota meno reprodukcijomis bei grafika. Spausdinama ant gero popieriaus. Metraščio vardas bus "LITERATŪRA". Jame tilps mūsų žymiųjų poetų vėlesnių eilėraščių. Knyga nebus vieno autoriaus, joje tilps įvairūs žymių rašytojų raštai, apimą kuone visas literatūros, meno, mokslo ir kultūros sritis.

Paruošiamieji knygos darbai jau gerokai pavaryti priekin. Antrasis knygos lankas jau paruoštas spaudai. Ruošiami kiti lankai. Manome, kad knyga pasirodys ateinančių rudenį.

M. S.

Leonardo da Vinčis paliko 5,000 rankraščių

Garsusis italų dailininkas Leonardo da Vinčis paliko per 5,000 rankraščių. Jeigu visi jo rankraščiai būtų išspausdinti, tai sudarytų 120 tomų knygų.

Ne visus jo rankraščius buvo galima suredaguoti, mintis suderinti, nes dauguma jų buvo tik užrašai apie paskirus dalykus.

Leonardo da Vinčis buvo florentietis, bet mirė Prancūzijoje. Tenai jis ir palaidotas. Jo rankraščiai yra bibliotekose. M.

ORGANIZUOKIME NAJUS ŠALPOS PLANUS EUROPOS TREMTINIAMS!

Jau iš spaudos sužinojome apie sunkėjančią tremtinių padėtį, nes kitais metais birželio mėnesį IRO nutraukia šelpimą. Todėl nenuostabu, kad spaudoje pasipylė straipsniai, į kuriuos tikrai reikia atkreipti dėmesį, nes ten iškeliami problema ty tremtinių, kurie amžiaus, darbingumo ar sveikatos atžvilgiu negali emigruoti. Tai yra labai rimtas dalykas, kuris neatidėliojant turi būti vienoki ar kitoki būdu išspręstas, nes nebus laiko tuomet, kada tie žmonės nebebus pašalpos iš IRO ir atsiders neapykantos prieglobstyje ar gatvėje. Tad, nieko neaukdami, pradėkime planuoti ir siūlykime tokius sumanymus, kurie tikrai būtų naudingi, palengvintų jų našatą ir nušluostytų ašaras.

Ar nebūtų naudinga šalia BALF'o suorganizuoti loteriją, kuri palengvintų tremtinių padėtį? Tur būt, daugelis prisimename Lietuvoje buvusią Raudonojo Kryžiaus loteriją ir gražų jos pelną. Neabejojau, kad ir čia panaši loterija būtų naudinga. Paskui buvo suorganizuota savitarpinės pagalbos loterija, kuri taip pat davė gražių vaisių jų nacių laikais, kai daugelis mūsų tautiečių atsirado kritiškoje padėtyje. Jau iš patyrimo žinome, kad šita šaka duoda pelno, ypačingai kai jos planai yra kildūs — šalpos. Todėl yra verta rimtai pagalvoti ir jeigu yra galima, nedelsiant pradėti organizuoti, o jos vaisius vėliau patys pamatysime.

Planingai vykdam su mėnesiniu ar ilgesnio laikotarpio lošimu, susidarytų nemažas pelnas, iš kurio būtų galima šelpiti tuos asmenis, kurie negali emi-

gruoti. Tas nuolatos kartotųsi, susidarytų didėjas kapitalas ir vienas kitas skatikas eity at-sargon. Neabejojau, kad daug atsirastų tokių, kurie neatsi-dykty išpirti kiekvieno lošimo po vieną ar daugiau bilietų. Tuo pačiu kiekvienas turėtų progos išmėginti savo laimę ir sušelpyti savo artimą. Kitaip sakant, už tą patį kapitalą lai-mę išmėginti ir sušelpi. Be to, tai įtrauktų visus užjūrio lie-tuvius į šalpos darbą, ir užsi-megztų glaudesni pagalbos ir bendradarbiavimo ryšiai, kiek-vienas jaustųsi tikrai paten-kintas tokioje bendruomenėje. Tas, kuris išloš, džiaugsis savo laime, o kuris neišloš, taip pat nesigailės, nes bus tikras, kad jo doleris nušluostė ašaras ir palengvino gyvenimo našatą ži-lagalvių senelių, išbadėjusių kūdikių ir nusilpusių ligonių tremtyje. Be to, loterija gali apimti visus užjūrio lietuvius, kur yra nemažas skaičius, kurie šitą dalyką tikrai įvertin-tų, išmėgintų savo laimę ir pa-rodytų brolišką meilę Europoje vargstantiems Lietuvos sū-nams ir dukroms, tiesiantiems į mus išmaldos ranką, nes mūsų tėvynė dar pavergta.

—Tremtinys.

Pasigerėtina

Dabar Naujienų "Chicago ir Apylinkės žinių" skyrius tvarkomas lietuviškesne kalba.

Apie E. Waitkaus pašovimą aprašymas tikrai puikus! Iš-vingta svetimžodžių ir Ameri-kos žargono sekimo. Dėta ke-letas tikrai lietuviškų žodžių, kokie būdavo Lietuvos laikraš-čiuose. Skaitai ir džiaugiesi, rodos, ne Amerikoje leidžiamą laikraštį, bet iš Lietuvos atėjusias "Lietuvos žinias". Tai jau ne vien tik kalbos grynumas, o lietuviškos dvasios budrumas lydi. Tai skyrus vedėjo ran-ka ir mintis. Būtų malonu, kad visame dienraštyje būtų žiūri-ma kalbos grynumo, vengiant kiek galima amerikoniškų žo-džių. Viena pastebėjau, kad įdėta, sakysime, toksai žodis, kaip "viaduktas", rodos, be jo buvo galima išsiversti, bet čia

Naujos Dantų Plates
PADARO EKSPERTAI
TECHNIKAI
Naujos dirbtinias dantis padarome moksliškai Geriausias darbas ir medžiaga. Mes darome plokšteles tik pagal Illinois registruotų dantistų iš-paudas. Plokšteles pataisome ir pereinuojuome greitai. Visas dar-bas garantuojamas.
CHICAGO DENTAL LABORATORY
1720 W. CHICAGO AVE.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Namų paskoles 4% ir aukščiau

TAUPLYK SAUGIAI... mes per 40 metų visiems išmokėjome ant pareikalavimo

Turtas virš 22 milijonų dolerių. Atsargos fondas virš 2 milijonų. U. S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.

CHICAGO STIPRIAUSIA TAUPYMO ISTAIGA.
Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

Justin Mackiewicz, President ir Mgr.
4192 Archer Avenue Chicago 32, Illionis.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4. Trečiadieniais nuo 9 iki 12 diena. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 vak.

74 metų William Holland nu-tarė iš Owosso, Mich. važiuoti dviračiu į Boulder City, Nev. seserų atkankyti. Jis sako, kad kelionė autobusu labai jį vargi-na. Senis jau pravažiavo 162 mylias. Paveikste matome jį, va-žiuojantį Wichita, Kas., mieste-liu.

paaiškinta, kas nesupranta — patiltė. Tačiau jį lietuviška kalba geriausiai! Linkiu šito laikytis. —Ainis Rukas.

Cicero Kolonijos BALF-o "Tag Day" Rinkėjų Sarašas

1949 m. BIRZELIO 10 d.

Mrs. E. Paulatis	\$74.63
Mrs. E. Bernadišius	49.01
Mrs. T. Martin	47.76
Mrs. J. Oksas	40.63
Mrs. O. Dovidonis	40.05
Mrs. O. Rashinskas	36.61
Mrs. E. Kaminskas	34.96
Mrs. E. Cerkauskas	32.02
Mrs. M. Risgalis	31.78
Mrs. K. Jaukša	31.55
Mrs. M. Coghil	30.99
Mrs. J. Vainoris	30.31
Mrs. T. Stučinskas	28.92
Mrs. A. Levinskas	26.93
Mrs. A. Shukis	26.87
Mrs. J. Žičkus	25.76
Mr. J. Nomavich	25.00
Mrs. O. Česnavičia	24.37
Mrs. E. Augaitis	24.33
Mrs. E. Žukauskas	23.89
Mrs. S. Wastak	23.47
Mrs. J. Vespender	22.83
Mrs. O. Rudaitis	21.81
Mrs. B. Cinikas	20.87
Mrs. M. Pugzlis	20.49
Mrs. M. Klimas	20.25
Mrs. O. Skridulis	19.22
Mrs. P. Klaines	18.09
Mrs. B. Bucek	16.96
Miss G. Bucek	15.98
Miss M. Puikis	15.51
Mrs. H. Matulionis	15.41
Mrs. L. Šeputis	15.34
Mrs. M. Mockevicz	15.05
Miss A. Ringalaitė	14.93
Mrs. A. Snabaitis	14.55
Mrs. J. Karnosky	14.06
Mrs. O. Zaleskas	13.98
Mrs. A. Šulaitis	13.87
Miss S. Zupkus	13.29
Mrs. Z. Ūražis	12.97
Mrs. A. Šatkus	12.87
Mrs. M. Šjleikis	11.71
Miss E. Chapkauskas	11.21
Mrs. S. Manstis	11.06
Mrs. A. Lorinet	10.67
Mrs. A. Rudinskas	10.60
Miss L. Feiza	9.57
Mr. M. Tribučius	8.75
Mrs. L. Skarnulis	8.59
Mrs. S. Putrim	8.56
Mrs. S. Sturr	5.00
Mr. J. Lapinskas	1.89
Miss V. Gerdžiūnas	1.72
Mr. K. P. Deveikis	1.43

"NAUJIENU" PIKNIKAS
Birželio-June 26, 1949
LIBERTY PARKE

Raudoni Fašistai

Vilnis rašo, kad reikia lie-tuvių tautiškoje kapinėse pa-daryti tvarką, reikia nuversti kapinių valdybą prysakyje su Tamkevičium. Aš patariu "ne-sibaderiuoti" su lietuvių tau-tiškių kapinių valdyba, nes kaip nuversite Amerikos val-džią, tai nigrūs sykiu ir Tam-kevičius su savo galyste.

Vilnis gegužės mėn. 9 d. ra-šo, kad reikia 77 balsų, jog sumušus proponuojamą Boy-les bilij. Aš manau, kad tiek nereikia balsų. Jei tik nusiųsit saliuonikų delegatų, pavyz-žiui, jau viena išrinkta, tai saliuonikė A. Blaskienė... Kas next?

Birželio mėn. 3 d. Vilnyje raudonas fašistėlis L. S. Aleru-muje klausia, kad leido Dr. Šliupui lietuvių tautinėse ka-pinėse statyti paminklą. Sako, jis esąs loto savininkas ir ne-girdėjo, kad būtų buvęs toksai klausimas svarstomas. Firma, raudonas Stalino buzi, kai pir-kai tą lotą, tai gal nebuvai svetimos valstybės darbuoto-ju; antra—jei dirbai Stalinui kai pirka tą lotą, tai pirka tikslu griauti lietuvių tarpe-riamybę. Tau tinkamiausia vieta turėti lotą raudonų fa-šistų kapinėse. Tenais gali sta-lyti paminklus su fašistų ženklais, o dabar nekisk savo raudono snapo į lietuvių rei-kales. Dr. Šliupas buvo svei-ka! galvojęs lietuvis, protau-jąs žmogus ir jo paminklo vie-ta lietuvių tautiškoje kapinėse.

Birželio mėn. 8 d. Vilnyje raudonas vabalas verkia, kad senato užsienių reikalų komi-tetas vienbalsiai pritarė šiau-rės Atlanto sutarčiai, tai štai kur jie skubinas, o Tafto-

NAUJIENU-ACME Telephoto Henry Julian Wadleigh prisipažino prisiekusiųjų teismui, kad 1936-9 metų laikotaryje jis da-vinėjes valstybės departamento dokumentus Whitaker, Cham-bersui, ir dar vienam sovietų agentui. Dokumentai būdavo nu-fotografuojami ir vėl grąžinami valstybės departamentan, o nuo-traukos išeikiamos sovietų šni-gams.

Hartley aktas eina vėžio spar-ta. Na, o kaip su Berlyno strei-kuojančiais geležinkelių darbi-ninkais? Tu, raudonas Vabale, čia nei gugu. Tenais tavo rau-dono plauko sėbrai neina nei vėžio greitumu. Tu akiai gar-bini tų raudonųjų darbus. Berlyno streikuojantieji darbi-ninkai gali badauti. Tu sakai, kad Amerika, Anglija sukurs-tė darbininkus streikuoti. Tai jeigu taip, tai tegu raudonieji fašistai pakelia darbininkams algas ir Amerikos, Anglijos kurstytojai bus į dulkes su-mušti. Tave Prūseika anais metais kvietė pas Staliną pa-sisaiškinti, tu nenuvykai, o da-bar kitiems siūlai Stalino roju. Pats bijai kaip ugnies Stalin-o rojaus, tai nevažiavai.

—Lazdinas, Taylorville, Ill.

PADĖKA

Penkis metus išvargę, be na-mų, be tėvynės, gražiausius sa-vo jaunystės metus praleidę varge, skurde ir nevilty, su-laukėme tos dienos, kai Jūs, mūsų brangūs giminės ir tau-tiečiai, per tolimą Atlantą iš-tiesėt savo duosnią ir nuošir-džių pagalbos ranką. Nebodami didelių pastangų, sunkumų ir vargo bei išlaidų, Jūs visais būdais stengėtės palengvinti mūsų debesuotas tremties die-nas. Jūs sudarėt mums galimy-bę vėl pasidaryti žmonėmis, laisvomis asmenybėmis šitame laisviu krašte.

Tat, dar neturėdami kitos ga-limybės išreikšti Jums savo be-galinį dėkingumą ir Jums šiek tiek atsilyginti, mes norime tarti nuoširdų lietuvišką acū: mūsų mielam dėdei Antanui Psuiui ir tetai Rozalijai Pus-lienei, mielai rūpestingai tetai Onai Barniškienei,

nepalstamai energingai pus-seserei Elizabeth Stepping, geros širdies tautiečių ūki-ninkui p. Ch. Yaruckiui, dabar mus apdovanojusiems ir mums padedantiems pusbro-liui Walteriui Barniškiui ir jo žmonai Muriel, pusseserei Juli-jai ir jos vyriui.

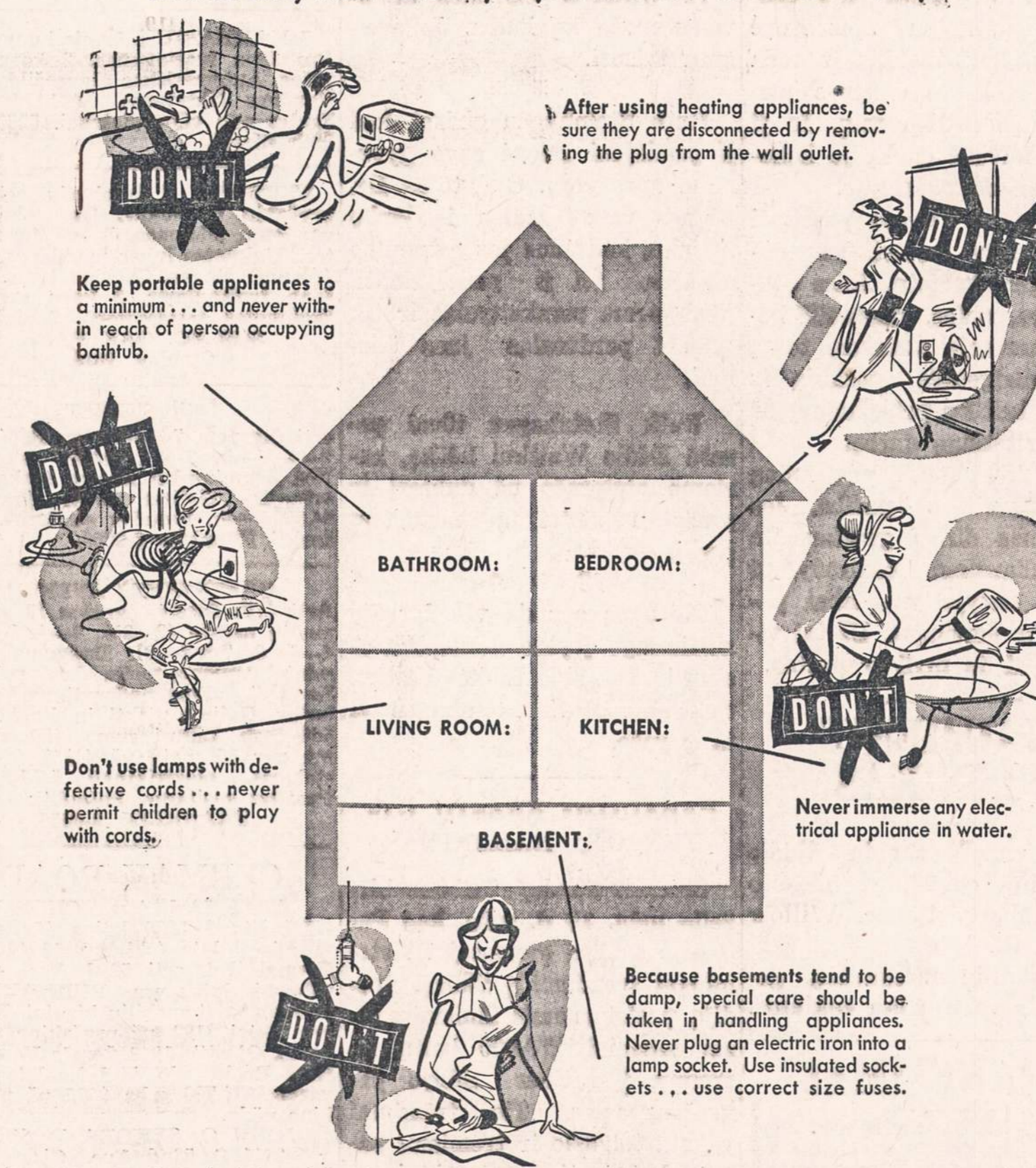
Taip pat dėkojame visiems Taylorville'je gyvenantiems ge-ros širdies lietuviams, kurie mus nuoširdžiai priėmė į savo tarpą, patarimu ar dovanomis išreiškė savo geraširdiskumą.

Erangieji, teatlyginie Jums Aukščiausias!

Vytautas ir Aurelija Balašaičiai.

Be Sure of Electrical Safety in Every Room!

To help keep your home safe from electrical accidents, follow these simple electrical safety hints. Electricity is your servant... but handle it wisely.

DON'T Use portable appliances to a minimum... and never within reach of person occupying bathtub.

DON'T After using heating appliances, be sure they are disconnected by removing the plug from the wall outlet.

DON'T Don't use lamps with defective cords... never permit children to play with cords.

DON'T Never immerse any electrical appliance in water.

DON'T Because basements tend to be damp, special care should be taken in handling appliances. Never plug an electric iron into a lamp socket. Use insulated sockets... use correct size fuses.

PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS

JOS. F. BUDRIK
Inc.
3241 So. Halsted Street,
CHICAGO 8, ILL.
Tel. CALumet 5-7237.

Didelė krautuvė: Namams rakan-dai, elektrikiniai šaldytuvai, skal-biamos mašinos, pečiai, dulkių va-lytuvai, karpetai, Television Setai, radios, lietuviški rekordai

ir JEWELRY
Visiems nuolaidda ant radijų, televi-sion setų deimantų, laikrodžių iki 40 procentų.

Krautuvė atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais.

Budriko radio programos iš WCFL 1000 kil. Radio Stoties kas sekma-dienio vakarą 5:30 P. M. Chicagos laiku.

ZOLES - ŠAKNYS

Pas m-us visada galite gauti sekan-čių Zolių ir Šaknų, svarais, pusę svaro arba mažiau, ir prisiunčiame į namus.

Paragvaju Arbatą, sv...\$1.25
Medleva Žievės svars...\$1.50
Čemeryčia Šaknys, svar. \$1.50
Velyjono Šaknys, svar. \$2.00
Pelynų Žolė, svars...\$2.00
Europos Ramunių Žiedai svars...\$2.50
Trukžolių, svars...\$3.00
Nervažolių Šaknys, sv...\$5.00
Ginseng Šaknys dėl visos sveikatos ir jaunystės, svars...\$20.00

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
SO. BOSTON 27, MASS.

NUO UZSIENEJUSIU, ATVIKŲ SKAUDZIŲ ŽAIZDŲ IR ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, A1 VIRŲ ir SKAUDZIŲ ŽAIZDŲ, negali ramiai sedėti ir nektamas miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos niešli ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudimą senų atvi-rų ir skaudžių žaizdų, uždekte LEGULO Ointment. Jų gydymas ypatybės palengvins jūsų skaudė-imą ir galėsite ramiai miegoti nak-tį. Vartokite jas taipgi nuo skau-džių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIA-SIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, su-stabdo džiūvimą odos ir perplyšim, tarpšakių. Jos yra tinkamos var-toti nuo džiūstančios ir sutelstos odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išvirinių odos li-gų. LEGULO Ointment suteiks jums pa-galbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chi-agoje ir apylinkėse arba atsųskit money order: LEGULO, Department J 4847 W. 14th St. Cicero 69, Ill.

SOPHIE BARCUS

RYTINE RADIO VALANDA

— IŠ STOTIES —
W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 valandos ryto.
Pirmadieniais taipgi 7 val. vakare.

Išgirskite vėliausias žinlas, muziką ir kitus idomius pranešimus.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS 2202 W. CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILL. Phone: VIRginia 7-7747

TAUPLYK NORS MAŽAI, BET REGULIARIAI

JOHN. J. KAZANAUSKAS, President

7—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.—ANTRADIE, BIRZELIO 21, 1949

KRITIKAI GRAŽIAI ĮVERTINO ALICE STEPHENS DAINININKIŲ KONCERTĄ — GARBĖ LIETUVIAMS!

Rašo Nora Gugienė

Ant rytojaus po Alice Stephens Dainininkų septinio koncerto, kuris įvyko Orchestra Hall gegužės 7-tą, amerikoniškoje spaudoje tilpo įvairūs aprašymai. Skaitėme tokius antgavimus kaip "Stephens Dainininkės patiekė naujų kurinių" — "Dainininkų stilius buvo aplaudiotas" — "Motery koncertas ilgas, bet vertingas." Mažiausia apie koncertą buvo rašoma lietuvių spaudoje, o jį buvo laukiama ir įdomu žinoti, ką pasakys dailės mylėtojai, ypač tie naujai iš Europos atvykusieji. Kadangi iki šiol nesulaukta, o koncertas buvo taip puikus ir teikė lietuviams garbę, nebegalima praleisti jį tikrai kaip paprastą koncertą. Todėl, nors ir pavėluotai, turiu malonumo dailės mylėtojams pakartoti, kaip muzikos kritikai atsiliepė apie šį koncertą, bei pasidalinti nekurišiais savais įspūdziais.

"Motery choral nėra per daug paprastas dalykas mūsų svetainėje, taip kad jeigu Alice Stephens Dainininkų koncertas Orchestra Hall antradienio vakarą buvo žymiai ilgesnis, negu paprastai koncertai būna, jis pateisino save su kokybe įdomios muzikos."

(I. Sablosky — Chicago Daily News)

"Programa nepaprasto įvairumo ir imaginacijos buvo patiekta Alice Stephens Dainininkų antradienio vakarą. Specialūs atrakcijos buvo Susan Griška ir Rapolas Juška ir du nauji perstatymai, "Ei, nustok, auzrūzė" (L. Šimučio) ir "Sky-scraper Romance" (P. James). Dainininkės atliko senas angliškas dainas, grupę šių dienų kompozicijų, lietuviškų kurinių ir amerikoniškų liaudies dainų. Techniški reikalavimai nekurių kurinių buvo dideli... visas efektas buvo muzikaliai stilingas."

(Chas. Buckley — Chicago Herald-American)

"Alice Stephens Dainininkės patiekė savo metinį koncertą ir ne tik, kad įdomią ir nenu-dėvėtą programą, bet sudainavo ją puikiai.

Alice Stephens yra daugiau sumani negu daugelį jos kolegų-dirigentų. Ji supranta, kad jos choras gali pasižvesti nepaprastai muzikai, vieton tos, kurią kiti choral paprastai pildo.

Todėl šį kartą ji patiekė visai nepažįstamą ir įdomiai konservatyvią Paul Hindemith kurinį, lygiai nepažįstamą William Schuman kurinį, pastarasis žymia radikališkas, ir gyvą Briten parašytą kurinį. Buvo geras sumanymas irgi pasirinkti muziką lygiai pianu kaip ir balsams... nes neturint basso harmonijoj yra rimtas trūkumas moterų choraliniam dainavime.

Dainininkės buvo daugiau pasigėrėjimo vertos moderninių dalykų kaip Hindemith, Schuman ir Briten. Pildymė Briten "Old Abraham Brown" girdėjom vakaro puikiausią pianissimo ir pastebėtiną susidėjimą tono prie "climax" veikalui progresuojant.

Buvo du solistai. Susan Griška, soprano, New York City Center Operos pasirodė turinti laisvą, turtingą balsą ir efektingą produkciją dviejose puikiose lietuvių dainose "Kad aš našlaitė" Kačanausko ir "Vėjavaiškis" Gruodžio, kaip ir Korngold ir Debussy kurinių.

Antras vokalistas buvo Rapolas Juška, basso, turintis puikų balsą ir inteligentišką muzikalų supratimą. Jis dainavo "Du Bist die Ruh" ir "Die

Krahe" (Schubert) ir "Trunken Mussen Wir Alle Sein" ir "Fussreise" (Wolf) su pagirtinu supratimu.

(Felix Borowski — Chicago Sun-Times)

Taip, sutrumpintai, rašė didžiosios spaudos muzikos kritikai. Pasažų ir be abejo dar malonesnį įspūdį įgijo visa koncertan skaitlingai atsilankiusi publika.

Išklausius visos šios ilgos, naujos ir sunkios programos, idomiškai interpretuotos ir muzikaliai skoningai išpildytos, būtinai turėjai admiruoti chorą už tą laiką, pastangas ir rūpestingumą išmokti taip komplikuo-tą programą.

Be abejo, kad vieni kuriniai patiko daugiau už kitus. Tačiau buvo vienbalsiai sutikta, kad programa buvo turininga, įdomi, muzikaliai švelniai išpildyta, buvo kreditu vedėjai Alice Stephens ir visiems dainininkams ir suteikė klausytojams daug uo pasigėrėti.

Nors mes žinome, kad muzika yra universalė kalba, tačiau kada pasigirdo lietuvių dainos, jautė, kad patys dainininkai—choras ir solistai — rado juos gilesnės reikšmės ir publika juo šilčiau jas priėmė. Pastebėtina dar, kad ir kritikai atkreipė dėmesį į lietuvių kurybą.

Kadangi niekas kitas kaip tik mes patys lietuviams išplatinsim ir supažindinsim pasaulį su Lietuvos dainos turto, tai būtų gražu ir naudinga, kad tokios pripažintos grupės, kaip Alice Stephens Dainininkės, dainuotų jas kuodaugiausia.

George Lawner, tobulas muzikas ir dirigentas, buvo koncerto akompanistas ir prisidėjo nemažai prie programos artistiško pasisekimo.

Dabar ateiname prie koncerto tikrosios žvaigždės, prie asmens, kurios dėkai mes gerime ir džiaugiamės šiuo choru. Žinoma, kalbu apie Alice Stephens, kuri mokina ir veda Alice Stephens Singers nuo pirmųjų choro žingsnių. Ir ji jau toli nuvedė chorą jo kelionėje muzikos pasaulyje.

Nėra nieko naujo pasakyti apie šią rektę moterį, kas nebūvo dažnai kartota. Alice Stephens yra, rodos, vienintelė lietuvių Amerikoje atsiekusi tokią aukštą dirigentės poziciją ir muzikos kritikų pripažinimą už jos autoritetinę darbą.

Alice Stephens yra mūsų kultūros veiklos pažiaba. Jos pasiryžimas dirbti gražiausiam ir tobuliausiam pasirodymui muzikos srityje yra labai pagirtinas ir vertingas. Už tai visi lietuviai ją myli ir gerbia.

"NAUJIENU" PIKNIKAS

"Naujienos" rengia didelę pavasarinę gegužinę birželio 26 d., Liberty Parke, Willow Springs, Ill.

Bus skanių užkandžių, gerimų ir gera muzika šokiams.

PRANEŠIMAI

NORTE SIDE.—BALF 4-to Skyriaus sandėlis priima drabužius, ke-nuota maistą, muilą ir avalynę kasdien nuo 4-tos val. po pietų iki 8-os val. vakaro. Sandėlis — Seserų na

BRIDGEPORT.—BALF 3-čio skyriaus sandėlis randasi 939 West 33rd St. Al. Budrio krautuveje Draubūžiai, avalynė, maistas ir tt. ir pinigines aukos BALF intencija priimanos kasdien. Radus krautuvej uždarę, aukas reikia įnešti per šonines duris.—VALDYBA

BALF 6-tas Skyrius priima draubūžius maistą bei knygas dėl lietuvių vargstančių Europoje sekant šiose vietose: Kass Jewelry Store 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mo-zart Street. Kas negalite atnešti.—pašaukite LAFayette 8617, o Mi-Kass paima jūsų auką.

—J. K. Encheris, v. r. m.

CHICAGOS ŽINIOS

Chicago Iyvkiai

Robert Fredrikson, 19 metų, 3311 N. Kentmore ave., grįždamas iš vestuvių namo, automobilis sužeidė žmogų. Šis įvykis tiek jį paveikė, kad jisai visą naktį po miestą klaidžiojo. Rytą susivokė, kad tėvo diena, tai grįžo į namus. Kai tėvai patyrė jo nelaimę, tai nuvedė jį į policiją pasiaiškinti.

Roseda, 19 metų, ir Annette, 17 metų, R. Corrigan dukters, 3940 Janssen ave., atpažino Sigmund Z. Engel, kuris įtariamasis nužudęs jų motiną. Birželio 3 d. R. Corrigan su S. Z. Engel susitiko. Tuo metu jis iš R. Corrigan išviliojo 5000 dolerių, žadėdamas ją vesti ir dar tarnybą parūpinti. R. Corrigan po šio susitikimo daugiau į namus nesugrįžo, tai spėjama, kad ji buvo nužudyta. Sigmund Z. Engel jau iš seniau yra žinomas kaip apgavikas. Veik tokiu pat būdu neseniai jisai dar apgavo vieną moterį, kurią taip pat žadėjo vesti ir iš jos išviliojo daug brangenybių. Dalį iš tos moters išviliotų brangenybių gavo dovanos Mrs. R. Corrigan dukters. Policija įtariamojo S. Z. Engelio ieško.

Eddie Waitkaus draugai žadėjo jam ligoninėje įtaisyti televizijos aparatą. Tokį jau jam nupirko. Dabar jisai kasdien seka per jį dienos įvykius ir sporto žaidimus. E. Waitkus kasdien gauna labai daug gėlių. Eddie Waitkus buvo sporto organizacijos "National League" narys. Tarp visų toš lygos narių jisai sporte pirmavo.

Eddie Waitkaus draugai nepamiršta

E. Waitkus spaudos atstovams mažą ką kalba. Jo sveikata taisyti.

Ruth Steinhagen giriasi, kad ji pradėjusi rašyti savo gyvenimo aprašymą. Gydytojas Dr. Heines veik kasdien ją lanko ir sako, kad tuos jos gyvenimo užrašus, jei ji parašysianti, jisai pirma perskaitysiąs ir tik tuomet perduosiąs juos teis-mui.

Ruth Steinhagen tėvai parašė Eddie Waitkui laišką, kuriame atsiprašo už dukterį ir prašo užmiršti tą nemalonų įvykį.

Chicago spauda vis dar šio nelaimingo įvykio neįsileidžia iš akių ir tiek apie Eddie Waitkų, tiek apie Ruth Steinhagen šį tą parašo.

PABALTIJO KRAŠTŲ GYVENTOJŲ NAIKINIMAS

Chicago Sunday Tribune birželio mėn. 19 d. rašo, kad Pabaltijo kraštų gyventojai sistemingai tremiami į Sibirą. Švediją pasiekusiomis žiniomis, visai neseniai 70,000 baltų iš-tremta į rytines Sibiro parakraščių salas. Tie trėmimai vyksta tolydžio ir tremiami pagal kategorijos. Svarbiausios jos trys:

1. asmens, nusistatę prieš žemės ūkių kolektyvinimą, tai yra prieš kolchozus;

2. asmens, nusistatę apskritai prieš sovietų režimą ir 3. politiškai neištikimi. Tie švedžimai vykdomi seniai išbandytai metodais.

Vežami be jokio tardymo, kaltės įrodymo ar teismo sprendimo, o vien tik saugumo policijos potvarkiais.

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai žemė—Pardavimui

NUOSAVYBĖS SAVININKŲ DEMESIUI!

Jeigu jūs turite nuosavybę arba biznį Chicagoje arba miesto vakariniuose priemiesčiuose ir norite GREITAI viską parduoti grynais, tai telefonuokite, rašykite arba atsilankykite ir mūsų rastinge. Mes turime daugiau negu tris tūkstančius (3000) prospektų, norinių pirkti namus arba biznius. Jeigu jūs nuosavybės arba biznio kaina yra teisinga, tai būkite tikri, kad mes veiksime GREITAI! Čia yra pora priežasčių, dėl ko mes nuosavybę ar biznį greitai parduodame! 1. Mes esame gyvos energijos organizacija, susidedanti iš septynių PATYRUSIŲ pardavėjų. 2. Mes garsinamės dvidešimtyje (20) laikraščių. 3. Bet kuris mūsų PATYRUSIŲ parduotojų jums patars geriausiai, mandagiai, taupiai ir draugiškai. 4. Mes tesame trisdešimt keturių metų nejudomojo turto biznį, tarsi žinome MODERNISKUS metodus, kaip nuosavybės parduoti. 5. Mes turime gerą vardą. Dėl mūsų reputacijos pasiklauskite bet kurį banką, pulką arba advokatą. 6. Mes pardavėme DAUG namų spulkoms, bankams, HOLC ir advokatus. 7. Mes pardavėme keturius namus iš eilės prie Austin Blvd., tarpie Cermak Rd. ir 23th St., Cicero. Pirkio šie asmens: 2214 S. Austin Blvd. Dr. Paul Hietko, 2218 S. Austin Blvd. Dr. Thaddeus J. Jasinski, 2220 S. Austin Blvd. Dr. Edw. F. Kritzke, 2224 S. Austin Blvd. Frank W. Spale. 8. Mūsų nuolatines nuosavybių studijas padeda jums teikti GERIAUSI patarnavimą. 9. Nuosavybes, kurias turime savo saraše, maloniai jums parodysim NEMOKAMAI ir be jokių pareigų iš jūsų pusės. 10. Mes esame nariai: Berwyn-Cicero Real Estate Board, Illinois Ass'n. of Real Estate Boards, Nat'l. Ass'n. of Real Estate Boards, Nat'l. Institute of Real Estate Brokers and the Chicago Board of Underwriters. 11. Mūsų draugai mus rekomenduoja!

Dar kartą pakartojame: jeigu jūs turite nuosavybę arba biznį Chicagoje arba jos vakariniuose priemiesčiuose, ir norite juos parduoti GREITAI grynais, maloniai mums telefonuoti, rašyti arba at-eikite į rastingę.

JOHN O. SYKORA REALTOR
2411 So. 52nd Ave., Cicero
Olympic 453 arba LAvondale 1-4213
GYVOS ENERGIJOS ORGANIZACIJA

7 KAMBARIŲ mūrinis bungalow Pro šonį įvažiavimas. 2 karų garažas. Automatinis alyva šildymas. Vandens šildytuvai. A-1 stovyje. Dydus nuo vėjo, sieteliai. 528 East 89th Street.

BERWYNE 6 kambarių octagon pryškiau bungalow. Gasu, karštu vandeniu šildomas. Pilnai insuliuotas. Tinkuotos lubos ir sklepas. Tile (čerpų) stogas. Cyclone tvora. Pro šonį įvažiavimas. 2 karų garažas. Įkainuotas pardavimui. Savininkas 2425 So. OAK PARK Stanley 7019.

69th STREET arti Harper, 7 apartamentai, (2—5, 2—4, 1—3, 2—2), taigpi garažas. Visi nuomininkai nuoma moka kas mėnesis. Galima pirkti įmokant \$4,500 cash. Parodys susitarus. Pašaukti FRanklin 2-6656.

GREENWOOD AVENUE Arti 47th Street, gražus 15 apartmentų namas (2—3½, 1—4½, 4—6, 6—7 ir 1—9). Dauguma nuomininkų nuoma moka kas mėnesis. Lengvai galima padaryti mažesnius butus. Galima pirkti įmokant \$22,500 cash. Likusi suma—finansuojama per 15 metų už 4½%. Naujas stokeris, elektriniai šaldytuvai. Parodys susitarus. Pašaukti: FRANKLIN 2-6656.

CERMAK ROAD ARTI 53rd Ave., CIRECO Už šitą \$10,000 kainą jūs galite nusipirkti lotą (sklypą) 52x120 prie Cermak Rd. arti 53rd Ave., Ciceroje. Šis lotas yra PUKIAUSIAS maždaug automobilijū bizniui. Kaina yra tikrai \$192. už priesakinę pėdą; be to, Olcott's 1949 Žemės Vertybės Blue Book rodo, kad šis lotas yra vertas \$11,700 arba \$225 už priesakinę pėdą.

JOHN O. SYKORA Realtor, 2411 S. 52nd Ave., Cicero. LAvndale 1-4213 arba Olympic 453.

SAVININKAS parduoda 2 aukštų mūrinį namą. Stokeris, garas. 2 autu mūrinis garažas. \$17,500. 4248 W. Thomas. CApiTal 7-6207

RESORTS FOR SALE Kurortai Pardavimui

SOUTH TURTLE LAKE. Pilnai įrengtas rezortas. Turi alaus leidimą. Brokerių apsauga. Rašykite arba matykite John A. Siwek, savininką, Winchester, Vilas County, Wis.

2 COTTAGES. Kangaroo Lake, Door County, Wisconsin. Elektros šviesos, rakandai. \$2,500 ir \$1,100. Rašyti FRED TIECH, c/o The Pines at Idlewild Sturgeon Bay, Wis.

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

REIKALINGAS žmogus tarnuoti dirbti. Lengvas darbas. Trumpos valandos. Geras mokeskis. Gyvenimas vietoje. 6502 So. Wentworth.

HELP WANTED—FEMALE Reikia Darbininkę

REIKIA PATYRUSIŲ suvėju prie auto seat covers. 2 adaty mašina. Pastovus darbas. Apmokamos atostogos. Nemokamai ligoninė. ATLAS, 33rd—SHIELDS Victory 2-1770.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

MAINYS 195 akrus Wisconsin farmą ant bungalovo, lotų, arba didesni namą. CApiTal 7-2424.

FINANCE AND LOANS Finansai ir Paskolos

SKOLINAME pinigus ant pirmo morgičiu nuo \$1,000 iki \$20,000 ant Chicago arba vakarų priemiesčių nuosavybių. Nuosiminti 4% ir aukščiau. Gaukite mūsų dykai apskaičiavimą. John O. Sykora, Realtor, 2411 S. 52nd Ave., Cicero. Lavn. 1-4213 arba Olympic 453.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

A & C MOTOR SALES 816-20 W. 35th St. Geras pasirinkimas vartotų automobilių visados.

A & C Motor Sales Mes perkame gerus vartotus automobilius.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

FLAT PAINT \$2.49 gal. ENAMEL \$2.98 gal.

Puikus pasirinkimas lakšiuo sienoms popierio, vertės iki \$3.00 už roglę—10 (dešimt) centų už pavienią roglę ir aukščiau. Mes renuojam grindims sanders, edgers ir sienų popieriui nuėmimui įrankius. Apkarpome sienoms popierą D Y K A

BERLAND'S PAINT AND WALLPAPER STORE 3540 W. Roosevelt Road Tel. Van Buren 6-1040 DYKAI PRISTATOMA BILE KUR

MOVING AND EXPRESSING Perkraustymas ir Važma

PERKRAUSTYTOJAI GERU RAKANDŲ Malonūs, atsakomingi žmonės. Moderniški įrenginiai — Prieinama rata. Rakandai apdengiami bekraustant. Commercial-Domestic-Leasing. Aprausta ir apsaugota. Tel. CALUMET 5-9227

PAINTERS AND DECORATORS Malavotojai ir Popieruotojai

Nacionaliai žinomos rūšys Nu-Enamel, Dutch Boy, Pittsburgh Wall-Hide, Benjamin Moore, Kem-Tone—Leaders Didelis pasirinkimas 1949 metų seninio popieriaus. Renuoją Grindų Sanders ir sieninio popieriaus nuėmimo mašinas. Nemokamas grindų išlyginimo (sanding) apkainavimas. METRICK'S PAINT STORE 6153 So. Kedzie Avenue GRovehill 6-1875 ir 6-4757 Pirm. ir Kev. 7:30 ryto iki 9 vak. Ant. Penk. Šešt. 7:30 ryto iki 6 vak. Trečiadienį atidara. Visą dieną. MES PRISTATOMA.

PENTUOJAM IR POPIERUOJAM Visas pirmos rūšies materijalus. Darbas garantuotas. Paliūzimas duoda. AL KARANAUSKAS 6727 So. Artesian Avenue Tel. PProspect 6-8327.

REPAIRS—IN GENERAL Įvairūs Pataisymai

Taisome Visokius REFRIGERATORIUS Greitai — Prieinama — Garantija Taipgi Mūsų radio ir televizion patarnavimu skyrus yra įrengtas taip, kad galima pataisyti bile kokį radio. Tubas išstirama dykai—Atneškite Kreipkitės arba telefonuokite mums šiandien

A. C. NOVAK & SONS 3425 WEST 63rd STREET CHICAGO 29, ILL. Tel. HEMLOCK 4-3352.

A. L. D. D. NARIAI

Tel. Virginia 7-6583
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone RE public 7-7868

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos telefonas
BE verly 8-3244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: PU lman 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SE cley 3-7330
Namų tel. BR unswick 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser. Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YA rds 7-4787
Namų Tel. PR ospect 6-1936
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai,
Saukit MIDway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YA rds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9
vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HE mlock 4-7899
Namų Tel. HI ltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YA rds 7-7772

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HE mlock 4-5849
Rezidencija HE mlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir
Penktad., 1:30—4; 7—9 vakaro
Treč. ir šeštad. tikait susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p.
ir 7:30—9 vak. šeštad. nuo 2—4 p. p.
Trečiad. ir Sekm. uždaryta.
Ofiso Tel.: PR ospect 6-3838
Resid. Tel.: VI rgnia 7-2421

Dr. J. Gudauskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Ofiso telefonas: YA rds 7-5921
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 6:30—8
Namų telefonas: PA nube 6-1126
Jei neatsilieps šie telefonai, šaukite:
KE nwood 6-5107 arba VI nce. 6-3900

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HU dson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas
Antrad. ir šeštad. vak. uždaryta.

Ofiso ir Namų Tel. GR ovehill 6-1800
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30
vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.
Emerg. Tel. KE dzie 3-2868

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. LA fayette 3-3216
Val.: pirm., antrad., ketv. 12—2:30
ir 6—9 vak., penkta. ir šešt. 12—2:30

6234 Archer Road
ARGO, ILLINOIS
Tel. SUMMIT 1586
Val.: pirm., antrad., ir ketv. 3—5 v. v.
trečiad., penkt. ir šeštad. 3—8 v. v.

DR. EDWARD B. MURASKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskiriant treč. šeštad. 2 iki 4
Ofiso Telefonas: GRovehill 6-1321
Rezid. Telefonas: Hemlock 4-5332

NAUJOJ VIETOJ
Dr. J. A. Paukštys
4253 ARCHER AVENUE
Archer ir Whipple (šonu įėjimas)
Ofiso tel.: LAFayette 3-4949.
Rez. tel. GRovehill 6-8568.

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALumet 5-7358

KITATAUČIAI DAKTARAI
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Persikėlė į naują ofisą
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIDway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmadien. nuo 10 val. iki 12 diena

Akių Specialistai
DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 30 metų praktikas
jūsų garantavimas
Palengvina akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo arba apetimo, nervu-tumo,
skaudamą akių karšči, atitai-so trumparegystę ir tolgiregystę.
Prieingia teisingai akinius. Gyvyste
atsitinkimose egzaminavimas da-romas su elektra, parodančia ma-žausias klaidas. Speciali atyda at-kreipiama į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 9 vak.
Seredomis uždaryta, o Nedėlioj
pagal sutartį.
Daugely atsitinkimų akys atitaiso-
me be akinių. Kainos pigiau kaip
pirmau.

4712 So. Ashland Ave.
Phone YA rds 7-1373

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivias Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampus 34th Street
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Treč. nuo 10 iki 12. Šešt. nuo
10 iki 5 popiet.

DR. E. MARKUNAS
Lietuvis Optometristas
6859 SO. WESTERN AVE.
Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien
Trečiadienį popiet pagal susitarimą.
Ofiso telefonas WAlbrook 5-6659
Rez. telefonas: WE nworth 6-4669

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS
OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas
Akinių Pritaikymas ir
Lenų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WA lbrook 5-4363
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien,
išskiriant ketvirtadienį Šešt.